

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. In Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938, Trib. Arad.

ARAD, ANUL 54. No. 130.

1939. június 13. kedd.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

Gafencu külügyminiszter Ankarában

„Törökország a tengersizorsok biztonságára ügyel, Romániának pedig a Duna szabadságára kell ügyelnie“

Törökország a bucaresti-i követséget nagykövetségi rangra emeli

Ankara. Gafencu Grigore, Románia külügyminisztere és felesége vasárnap a török fővárosba érkeztek, ahol a pályaudvaron Saracsoglu török külügyminiszter, a város kormányzója, a román, bolgár, görög és jugoszláv meghatalmazott miniszterek fogadták. A román külügyminiszter elépelt a tiszteletére kirendelt díszszázad előtt. A román külügyminiszter török nyelven üdvözölte a török katonákat és így szólott: **Merhaba Asker!** (Éljetek katonák!). A külügyminiszter török szavait nagy lelkesedéssel fogadták úgy a katonák, mint a megjelent közönség.

A délelőtti folyamán Gafencu külügyminiszter meglátogatta a török miniszterelnököt, a külügyminisztert és a nemzetgyűlés elnökét, akik

a szállodában adták vissza a látogatásokat. Ugyancsak a szállodában fogadta Gafencu Grigore Románia ankarai meghatalmazott miniszterét, akivel együtt villásreggelizett. Délután a külügyminiszter Stoica Vasile román meghatalmazott miniszter kíséretében megkoszorúzta Kemal Atatürk síremlékét, majd feleségével együtt egy löversenyt tekintett meg.

Este Saracsoglu külügyminiszter ünnepi vacsorát adott a Gafencu-pár tiszteletére, amelyen megjelentek: a török kormány miniszterelnöke, a kormány valamennyi tagja, a nemzetgyűlés elnöke, Görögország, Bulgária, Jugoszlávia meghatalmazott minisztere és a török nemzetgyűlés számos tagja.

A béke védelmét szolgálja Balkán-egyezmény

A diszvacsora alkalmával a török külügyminiszter beszédet mondott, amelyben a következőket jelentette ki:

— A béke eszméjét, — mely a balkáni egyezmény alapja — hittel és őszinteséggel szolgáljuk.

— Rendkívül szerencsés formában szerveztük meg együttműködésünket. Ez az együttműködés a béke érdekében kezdődött és ugyancsak a béke érdekében folytatódott.

— A balkáni egyezmény mindig a béke védelmében állott és fog is állani, bármilyen formában is változzanak az események. A mi országaink hatalmas belső megszervezettsége biztosítja a külpolitikai sikereket. Románia ezt az eszközt abban találta meg, hogy egész népe a nagy uralkodó körül egyesült.

— A balkáni egyezmény államal egy a saját, mint az egész világ érdekében békés érdekeink. Valamennyien ugyanazon eszmék körül egyesülünk és a mi egyesülésünk a béke részére egész Európa szempontjából rendkívül fontos tényező.

Románia és Törökország küldetése

A török külügyminiszter Öfelsége II. Carol király életteljesével fejezte be szavait.

Gafencu külügyminiszter a beszédre a következőkben válaszolt:

— Excellenciád rendkívül nemes veretű és meleg kifejezésekben érzékelte barátságunkat, amely az országaink közötti szövetség alapját képezi. Ez a barátság egymáshoz fűzi országainkat, kormányainkat és bennünket kettőnk is közelebb hoz egymáshoz.

Ez a barátság csak jobban megérteti velünk azt a küldetést, amelyet Románia és Törökország közösen ellátnak.

— Önöknek az a feladatuk, hogy tengersizorsok biztonságára ügyeljenek.

nekünk pedig a Duna szabadságára kell vigyáznunk

és bölcs, bátor királyunk intézkedései következtében újjászülött erőforrásainkat egy mindinkább fontos feladat szolgálatába kell állítanunk. Mi általános érdekeket védelmezünk és elhatároztuk, hogy a megértés szellemében végezzük a legjobb viszonyra törekvésünk valamennyi határolmattal.

de ennek a hivatásunknak csak akkor tehetünk eleget, ha területi épségünket s nemzeti függetlenségünket biztosítjuk.

— Ezek a javak számunkra drágábbak, mint bármi más, egvébként földrajzi helyzetünkre való tekintettel magasabb nemzetközi érdekeket képviselnek. Meggyőződésünk szerint a balkáni egyezmény a béke, az egyesülés és a népek közötti együttműködés eszköze, senki ellen sem irányul, nem zár ki egyetlen egy balkáni népet sem és erre az egyezményre az európai béke és engysúly szempontjából feltétlenül szükség van. Elhatároztuk, hogy

A török sajtó a tárgyalásokról és a Balkán-szövetség céljáról

Ankara. (Rador). Gafencu külügyminiszter, Románia ankarai meghatalmazott miniszterének társaságában hétfőn délelőtti fél 11 órakor a külügyminisztériumba ment, ahol megbeszélést folytatott Saracioglu török külügyminiszterrel. A megbeszélések két óra hosszat tartottak és azok a legszívélyesebb légkörben folytak le. Fél kettőkor a török kormányelnök az Anatólia klubban villásreggelit adott a román vendégek tiszteletére, amely után Gafencu külügyminiszter a külügyminisztérium tisztviselőinek a társaságában meglátogatta a híres „Gazi“ intézetet. Visszatérve szállására, Franciaország, Németország, Anglia és Lengyelország nagyköveteinek látogatását fogadta.

A török sajtóigazgató és újságírók szeretővel veszik körül román kollégáikat. Délután a török sajtószövetség villásreggelit adott a román újságírók tiszteletére, amely után kirándulást tettek az Ankarától 16 kilométerre fekvő mesterséges tóhoz. A reggeli lapok hosszas cikkeiben foglalkoznak a vasárnap este elhangzott beszédekkel és kihangsúlyozzák a két külügyminiszter véleményének és álláspontjának azonosságát. A két barát és szövetséges ország akarata biztosítja a Balkán békéjét. A „Son Telegraf“ című lap úgy véli, hogy a román és török külügyminiszterek megbeszélései

a Balkán jövőbeni fejlődésének alapját vetik meg, azokkal az eseményekkel szemben, me-

őszintén egyesülve jugoszláv és görög barátainkkal, bebizonyítjuk ennek az egyezménynek a fontosságát.

Gafencu Grigore azzal fejezte be nagyhatású beszédét, hogy kegyeletes szavakkal emlékezett meg Atatürk emlékére: majd a török köztársaság jelenlegi elnökét éltette és poharát Románia hű barátjának Törökországnak, valamint a balkáni egyezménynek a boldogulására üritette.

A török sajtó vasárnapi kiadásai nagy cikkeiben foglalkoznak Gafencu Grigore román külügyminiszter látogatásával és rámutatnak a külügyminiszteri látogatás, valamint tárgyalás fontosságára. Gafencu személyében Romániát, a baráti érzelmű országot üdvözli a török sajtó, mely ama reményének ad kifejezést, hogy a török és román külügyminiszter találkozási alkalmával az álláspontok ugyanazok lesznek mindazokban a kérdésekben, amelyek a két országot közösen érdeklik.

A török sajtó azután Románia méltatását a következőkben folytatja:

— Öfelsége II. Carol király látható irányítása mellett, a mai Románia a nemzeti egység mintaképpét szolgáltatja. Az a trónbeszéd, melyet Öfelsége II. Carol király az új parlament megnyitása alkalmával mondott, határozott kitételekkel, kétségtelen formában világította meg mindenki előtt a mi balkáni szövetségünk magatartását. A Nagy Főnök, aki kilenc esztendeje vezető országának ügyeit, népével együtt joggal örvendezhet az elvégzett munkának.

Nagykövetségi rangra emelik a bucaresti-i török követséget

Bucuresti. A török kormány elhatározta, hogy bucaresti-i követségét nagykövetségi rangra emeli. A szomszéd ország kormányának ez a határozata újabb bizonyítéka a Románia és Törökország közötti szívélyes barátságának.

lyek az utóbbi időben Délkelet-Európában lezajlottak.

Az „Ulus“ című lap Gafencu külügyminiszter látogatását a jelen idők egyik legjelentősebb eseményének mondja. A kormánylap kiemeli

Törökország lojalitását és korrekt magatartását szövetségesével és barátjával szemben, olyan pillanathan, amikor Románia kritikus időszakot élt át.

Rámutat arra, hogy ez a tény kimagasló eseményt képez a két ország történelmében.

A Balkán-szövetség célja az, hogy biztosítsa az abban résztvevő államok békés fejlődését és biztonságát.

— írja a lap — és semmi kétség nem fér ahhoz, hogy abban az esetben, ha

bárhonnan jövő támadás érné országainkat, elvannak határozva, hogy utolsó erejükig védjék területi sérthetlenségüket és függetlenségüket.

Bulgária belép a Balkán-szövetségbe

London. Boris bolgár király július folyamán hivatalos látogatásra Londonba érkezik. A bolgár uralkodó látogatásának célja, hogy megteremtse az előfeltételeket, amelyek mellett Bulgária csatlakozzék a Balkán-szövetséghez. A Daily Express arról is tud, hogy György görög király ugyan-csak látogatást tesz Londonban a közeljövőben.

Öfelsége jelenlétében történt meg a vasutak új palotájának alapkövetétele

Félmilliárd leibe kerül az új építkezés

Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Carol király jelenlétében különleges ünnepségek keretében helyezték el az északi pályaudvar közelében az állam vasutak 11 emeletes palotájának alapkövét. A költségelírászat körülbelül félmilliárd lei s a tervek szerint a palota 1941-ben készül el.

Az épületben fogják elhelyezni az államvasutak valamennyi központi szolgálati ágát, amelyek eddig különböző épületekben szétszórva működtek. Az alapkövetétele a kormány tagjainak és az államvasutak vezetésének jelenlétében történt.

Az istentisztelet után Ghelmegeanu közle-

désügyi miniszter beszédet mondott, és rámutatott az épület fontosságára, amely egyben a nemzet fejlődésének és jólétének is szimbóluma. *A román élet Öfelsége II. Carol király vezetése mellett gyorsütemű előrehaladást mutat.*

Öfelsége ezután aláírta az okiratot, amelyet az épület alapjában helyeztek el. Az okiratot az uralkodón kívül Ghelmegeanu, Gr. Perieteanu és Macovei irták alá. Az alapkövetételei ünnepség alkalmából emlékérem készült, amelyet az előkelőségek között szétosztottak.

Lecsökkentették Hacha elnök hatáskörét

Nachodban lelőttek egy cseh rendőrtisztet — Gayda tábornok előretör

A kladnoi véres események után a volt Cseh- és Morvaország területén egyre-másra pattannak ki a véres összeütközések.

Prágai jelentés arról számol be, hogy Frank, a cseh protektorátus kormányzóhelyettese értesítette a külföldi lapok tudósítót, hogy lapjaiknak nem küldhetnek más tudósításokat, mint amit a Német Távirati Iroda hivatalosan kiad. A posta és a távirat is kézhez kapta az utasítást, mely kötelezi őket, hogy külföldi újságírók táviratait, leveleit ne továbbítsák és telefon-kapcsolást ne adjanak részükre.

A Times tudósítójának sikerült az érintkezést felfednie lapjával és arról értesítette, hogy rövidesen nagyarányú változások lesznek a régi Csehországban. Junius 13-án fascista napilap jelenik meg, ami Gayda tábornok és a cseh fascista elnököt jelenti. A német horogkeresztesek legújabbban a cseh fascista tákat „Új Junius 15-ike”-vel köszöntik. Újabb jelentések arról számolnak be, hogy Gayda tábornok helyet kap a kormányban, de az sem lehetetlen, hogy magához akarja ragadni a hatalmat és ki akarja kiáltani a cseh fascista államot.

Párisból érkezett jelentés arról számol be, hogy lecsökkentették Hacha elnök hatáskörét. A Petit Parisien írja, hogy a legutóbbi események hatása alatt ma már Hacha elnök semmilyen intézkedést nem tehet önállóan. Sem ő, sem kormányának miniszterei nem

rendelkeznek csupán Neurath bárónak, a cseh protektorátus fő kormányzójának előzetes hozzájárulása után. A prágai Hradcsinban mindenütt német tisztek teljesítenek ellenőrző szolgálatot.

Kladnoi jelentések továbbra is rendkívül feszült helyzetről számolnak be. Miután szombaton estig a megadott határidőig a rendőrmester gyilkosának kiléte nem derült ki, újabb megtorló intézkedéseket helyeztek kilátásba. Ugyanakkor amikor Kladnóban a

Cáfolják azon híreket, hogy Németország anektálni akarná Cseh- és Morvaországot

Rózsahegyén összeütközött a szlovák katonaság a Hlinka-gárdával

Bucuresti. A Curentul mai száma jelenti Rómából a következőket: A Stefani ügynökség jelentést tett közzé, amely szerint Kelet-Szlovákiában mozgalom indult meg, amely egyre nyer jelentőségében. A mozgalom célja, hogy Kelet-

rendőrség folytat erőves vizsgálatot és sorba idézi be a cseh lakosokat. Nachodban súlyos kimeneteli összeütközés keletkezett a cseh és német rendőrtisztek között. Az összeütközés során egy cseh rendőrtisztet agyonlőttek. A hivatalos jelentés, amelyet a német hatóságok adtak ki, az összeütközés okául a szerencsétlen körülmények összeállítását nevezte meg.

A Bucurestiben megjelenő „Evenimentul Zilei” azt a szenzációs híradást közölte, hogy Bovumából érkezett és ellenőrzött hírek szerint Bohémiaiban és Morvaországban egy cseh titkos társaság működik. A titkos társaság fosztogatja a német hadsereg fegyver- és municióraktárait. Moravska Ostravában a cseh titkos szervezet tagjai titokzatos módon egyetlen éjszaka kiürítették az állomásozó német ezredek fegyverraktárait. Az öröklet mindenütt megkötözve és mély álomba merülve találták, hasonló eset történt Opawie állomásán, ahol öt vagon municiót „szállítottak” el. Itt is mély álomba merülve megkötözve fektették az öröklet. A Géstapo lázas buzgalommal nyomoz a titkos társaság tagjainak felderítésére.

Kladnóban az elmúlt napon újabb rendelkezést adtak ki. A német hatóságok elrendelték, hogy az 500 ezer csehkorona büntetést a lakosok közül nyolcvan százalékban zsidóvallású és 20 százalékban Benes-nagy cseh lakosoknak kell megfizetni. Ugyancsak közölték, hogy miután nem jelentkezett a tettes, az 50 ezer korona vérdíjat 150 ezer koronára emelik fel.

A cseh hivatalos tudósító, a Ceteka egyébként bejelentette, hogy a gyilkos egy Cecac nevű ismert gonosztevő és felhívta a német hatóságok figyelmét, hogy tartóztassák le, mert bűnösségéhez nem felel kétség.

Frank Hermann államtitkár a birodalmi védnök névében ma megjelent Eliás miniszterelnöknel, akinek a birodalmi kormány részvétét fejezte ki a Nachodban történt incidens miatt. Az államtitkár közölte a cseh miniszterelnökkel, hogy a birodalmi kormány ötevenezer csehkoronát utalt ki a megölt cseh rendőrtiszt édesanyja részére. Frank Hermann azt is tudomására hozta Eliás kormányelnöknek, hogy a Nachodban állomásozó német rendőrszázadot leváltják.

Szlovákiát elválasszák Nyugat-Szlovákiától és hogy a jelenlegi Szlovákia keleti része csatlakozzon Magyarországhoz. A mozgalom összefüggésben áll azokkal a súlyos és már-már legyőzhetetlen gazdasági nehézségekkel, amelyek Szlovákiára nehezednek és amelyek új megoldást kényszerítenek az életképtelennek bizonyult államra.

Az Ère Nouvelle című lap tegnapi számában a következőket írja:

Francia politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Szlovákia kérdése megoldás előtt áll. Frick német belügyminiszter budapesti 6 napos tanácskozását ezzel a kérdéssel függnek össze. A megoldás a francia lap szerint az lesz, hogy Pozsony és a Pozsonytól délre és keletre fekvő stratégiai pontokat bekebelezik Németországba. Kelet-Szlovákia pedig Magyarországnak jutna.

Szlovákia felosztása a közeli hetekben bekövetkezne együttes deklaráció kiadásával, melyben a két ország a világ tudomására hozza a felosztást, azzal indokolva ezt meg, hogy a gyenge gazdasági és pénzügyi erőforrások nélkül álló Szlovákia jelenlegi strukturájában életképtelen.

Az Ère Nouvelle írja: Legújabb jelentés szerint a Szlovákia felé eső német határon csapatokat vontak össze. Speciális megbízással ellátott német katonatisztek és altisztek polgári ruhákban már Szlovákiában tartózkodnak.

Rózsahegy. Véres összeütközésre került sor a szlovák katonaság és a Hlinka-gárda tagjai között. A hiányos élelmezés és fogyatékos ruházat miatt a rózsahegy katonaság fellázadt, mire felvonult a Hlinka-gárda, hogy a lázadást elfojtsa. Az ellenfelek között formális harc keletkezett. Sok súlyos sebesültet kórházba kellett szállítani.

Berlin. (Rador.) A német fővárosban megcáfolták azokat a külföldi sajtóban elterjedt híreket, mintha a német birodalom egyszerűen anektálná Cseh- és Morvaországot.

Berlin. (Rador.) Hitler kancellár ma elhagyta Bécsét és Obersalzbergbe utazott.

Sidor lett Szlovákia vatikáni követe

Pozsony. A pápa hozzájárult Sidor volt szlovák miniszterelnöknek vatikáni követté való kinevezéséhez. Ugyanakkor Ritter prágai nunciust pozsonyi nunciussá nevezték ki.

Az angol uralkodó-pár meghívta Angliába Rooseveltet és feleségét

Véget ért az amerikai látogatás

Newyork. (Rador.) Az angol uralkodópár a vasárnapot Rooseveltt elnök nyári palotájában, a Hyde-parkban töltötte el. Este elutaztak Kanadába, ahonnan hajón Angliába folytatják útjukat.

Az angol királyi pár amerikai látogatása tegnap véget ért. Rooseveltt elnök és felesége a newyorki Hyde-parkban lévő magánlakásukon fogadták az angol uralkodópárt, majd pedig az elnök magavezette gépkocsiján kivitte a pályaudvarra a magas vendégeket. Az amerikai közönség óriási

lelkesedéssel bucsuzott el az uralkodótól és feleségétől. A kanadai határon VI. György király a vonatot kísérő titkosrendőrök között értékes ajándékokat osztott ki. Hivatalos jelentés szerint Amerikában hat millió ember vett részt az angol királyi pár ünneplésében.

Más híradás szerint az angol uralkodópár a Hyde-parkban való tartózkodása során meghívta Angliába Rooseveltt elnököt és feleségét.

Anglia és Franciaország nemzetközi értekezlet összehívásának tervével foglalkozik

Londonba repült a római angol nagykövet

London. Sir Percy Loraine római angol nagykövetet Chamberlain miniszterelnök Londonba hívta. Az utazás nagy feltűnést kelt, mivel a nagykövet csak nemrég foglalta el állomáshelyét. Diplomáciai körökben valószínűnek tartják, hogy Loraine utazása az angol kormány új békepolitikájával függ össze. Vele fogják megbeszélni a külügy hivatalban azokat a javaslatokat, amelyekről Chamberlain és lord Halifax legutóbbi beszédében példáltak. Hír szerint közös angol-francia javaslat készül, amelynek lényege egy nemzetközi értekezlet összehívására irányul. Az értekezleten felszólítanak Németországot és Olaszországot követeléseik ismeretására.

Az egyik olasz lapban Giovanni Alsondo ismert olasz publicista hosszú cikket ír a tengelyállamok külpolitikájáról. A legutóbbi angol békekísérjettel kapcsolatban ezeket írja:

— Nem akarom feltételezni, hogy az angol bekeajánlat nem egyéb taktikai manővernél és éppen ezért ellenvetéssel kell élni. Idéznünk kell Chamberlain miniszterelnök legutóbbi beszédének következő mondatát: *Készek vagyunk a német béketörévéseket megvizsgálni, feltéve, hogy Németország előzetesen lemond az erőszakról.*

— Mit akar ezzel mondani az angol miniszterelnök? Erkölcsei jelentőségű engedményhez fűzi a tárgyalások lehetőségét? Mit ért a tengelyhatalmak erőszakpolitikája alatt? Talán azt akarja az angol miniszterelnök, hogy mielőtt leülünk a zöldsztalhoz kezdjük meg a leszerelést, vagy mondjunk le az angol-francia bekerítő politika elleni védekezéséppen foganatosított intézkedésekről? Chamberlain ur nagyon jól tudja, hogy ez lehetetlen. Ez az elképzelés abból a bizalmatlanságból fakad, mely lehetetlenné teszi a közeledést.

Megmérgezték

a japán helyettes külügyminisztert és a japánbarát kínai kormány tagjait egy diszvacsorán

Sanghai. A japán helyettes külügyminiszter tiszteletére Sanghaiban diszvacsorát adtak. A vacsorán megjelent a nankingi japánbarát kínai kormány valamennyi tagja, számos japán katonai és polgári előkelőség. A vacsora után ugy a helyettes japán külügyminiszter, mint valamennyi vendég mérgezési tünetek között megbetegedtek. Egy kínai szolgát, aki a bort vitte a vacsorához, letartóztatták, miután a rendőrség feltevése szerint ő kevert mérget a felszolgált borba.

A nagy tubus Lei 28.— A kis tubus Lei 18.—

A gyakorlati megvalósítások útján halad tovább az E. M. G. E. aradmegyei szervezőmunkája

Lelkes hangulatban ülésezett az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyetarsadalmi tagozatának rendes évi közgyűlése. Telegdy László központi alelnök tolmácsolta a központi vezetőség üdvözlését és dr. Konopi Kálmán, valamint báró Bornemisza Károly ismertették az elvégzett munkát és a jövő terveit

„Az ábrándozás nem a mi kenyérünk“

Vasárnap ünnepe volt Aradmegye magyar gazdatársadalmának: délelőtt tíz órai kezdettel, lelkes hangulatban, zsúfolásig megtelt teremben tartotta meg rendes évi közgyűlést az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyetarsadalmi tagozata, délután 4 órakor pedig értékes előadást tartott a gazdatársadalom számára dr. Konopi Kálmán alelnök. A közgyűlésen a központ részéről megjelent Telegdy László ügyvezető alelnök, valamint gróf Teleki Ádám országgyűlési képviselő. Aradmegyei gazdatársadalmának vezetői közül ott voltak a

közgyűlésen: Purgly László, Takácsy Miklós, Went László, Olosz Lajos dr., Gutzjahr Mihály, Czárán Viktor, Nessnera Géza, Dömötör Bertalan, vendégként pedig megjelentek: Parecz Béla dr., Parecz György dr., Szöcs Didák minorita lelkész, Tarnóczy Lajos református lelkész és dr. Boros Béni, az aradi iparosság képviselője; Reinhart Gyula, Zombory Gyula, Köszeghy Emil, míg a kiskereskedők képviselőjében Juhász Gábor és Zöldi Ernő.

„Céljainkat csak összefogással érhetjük el“

A közgyűlést Konopi Kálmán dr. az EMGE aradmegyei tagozatának elnöke nyitotta meg, aki beszédében többek között a következőket mondotta:

— Az elmúlt évben június nyolcadikán, a restauráció ünnepén tartottuk meg rendes évi közgyűlésünket. Akkor azt kértük, hogy segítse a Teremtő Őfelségét jó szándékainak megvalósításában. Mint akkor, most is, Őfelsége felkelt szemléjéhez emeljük szívünket. Rá gondolunk, mint az ország első gazdjára, aki mindég büszkeséggel emlékezik meg erről a minőségéről. De az Uralkodóra gondolunk, mint a romániai kisebbségek leghatalmasabb gyámoltójára is, aki legutóbbi trónbeszéde során annak a szándékának adta kifejezését, hogy éppó úgy gyámoltója akar lenni a kisebbségek jogainak, mint országos többi népei jogainak is.

Konopi dr. javaslatára a közgyűlés elhatározta, hogy hódoló táviratot intéz Őfelségéhez és táviratilag üdvözli Cornateanu földművelésügyi minisztert, valamint az EMGE országos elnökét Szász Pál dr.-t, az utóbbit abból az alkalomból, hogy az Uralkodó szenátorra nevezte ki.

Konopi Kálmán dr. ezután szívélves szavakkal üdvözölte Telegdy László ügyvezető alelnököt és Teleki Ádám gróf képviselőt, majd pedig megnyitó beszédét a következőképpen folytatta:

— Az EMGE munkáját az illetékes kormánytényezők is jó szemmel nézik. Ezt bizonyítja az a körülmény, hogy

az elmúlt évben minisztertanácsi jegyzőkönyv jelent meg, amely utasította a hatóságokat, hogy az EMGE munkáját ne akadályozzák.

Ugy a régi prefektus ur, mint a jelenlegi, szintén megértéssel viseltetik tevékenységünk iránt és

Stinghe Dimitrie ezredes, prefektus ur éppen az elmúlt héten adott ki rendelkezést oly értelemben, hogy vidéki gazdaköreink akadálytalanul működhetnek.

Hálánkat fejezzük ki a Mezőgazdasági Kamara vezetősége, valamint Stoichitolu csendőrezredes iránt is. Reméljük, hogy munkánkat a jövőben is akadálytalanul folytathatjuk.

Köszönetet mondunk az aradi sajtónak, amely munkánkat mindenkor megértéssel támogatja.

Ugyszintén köszönetünket fejezzük ki a gazdasági tanfolyamok vezetőinek, valamint a gazdaköri pártfogóknak. Üdvözlöm gazdatársainkat, akiknek érdekében tevékenykedünk.

— Az elmúlt évi működésünk a további taggyűjtésre, újabb gazdakörök létesítésére, szakmai folyamatok rendezésére és nemes magvak kiosztására irányult. Gazdaköröket szerveztünk, mert tudatosítani akartuk gazdatársainkban, hogy céljainkat csak az összefogással érhetjük el.

A gazdának éreznie kell, hogy erős és mindaddig nincs elhagyva, amíg saját magát nem hagyja el.

A megyében öt kétéhetes gazdasági tanfolyamot rendeztünk. Kisiénő-Erdőhegyen pedig megrendeztük a háztartási tanfolyamot. Kedvezményes áron juttattunk gazdatársainkhoz vetőmagvakat. Nagy fontosságot tulajdonítunk a gazdakönyvtárak létesítésének. Véleményünk szerint a gazdakörj könyvtárakat el kell látni szépirodalmi művekkel is.

már csak azért is, mert a fiatalok szívesebben fordul a szépirodalmi olvasmányok felé és, ha az irodalom révén rászoktatjuk a könyvre, akkor előbb-utóbb szakkönyveket is fognak olvasni.

— Az a célunk, hogy minél több központi tagot is gyűjtsünk.

Meg kell értenünk, hogy milyen erőt jelent az, ha a célnélküli sokadalom testületté válik. A mi testületünk a hékeidők hadserege és nekünk arra kell törekednünk, hogy ez a hadsereg minél több tagot számláljon. Legutóbbi közgyűlésünk óta öt gazdakör alakult Aradmegyében és ezzel gazdaköreink száma huszonegyre emelkedett.

A gazdakörökben továbbra sem lehet politika

— Ez az amit az elmúlt évben végeztünk. Tudjuk, hogy többet is alkothattunk volna és működésünkkel szemben kifogások is merülhetnek fel. Akkor azonban amikor gazdatársaim bírálati jogukat és kötelességüket gyakorolják, legyenek tisztában azzal, hogy itt gyarló emberek gyarlóságairól, esetleges hiányairól van szó, de a hiba semmi esetre sem az eszmében keresendő.

— Abból nem engedünk, hogy eszménk: a gazdakör testületi szellemének kialakítása, mindvégig igazság marad. Az a célunk, hogy a vidéki gazdaéletet emeljük úgy anyagiilag, mint erkölcsileg és szellemileg is.

Tudjuk azt, hogy anyagiak nélkül nem lehet zöld ágra vergődni, de a tagdíjakat még sem emel-

tük. Van egy babonám. Azt tartom, hogy az a bani, amit szívesen adnak, szívesebben fiadzik, mint a milliók, amit kipróbálnak. A gazdatársaink által befizetett összegeket anyalok őrzik és ezeket az anyalokot úgy hívják, hogy: szeretet, összetartás, józanság, megértés. Ezekkel a szerény anyagiakkal akarjuk munkánkat tovább folytatni.

— Ami a jövő programját illeti, azt javasoljuk, hogy látogassák meg egymást a szomszéd gazdakörök,

tárgyalják meg a vetőmag-beszerzési kérdéseket, tartsanak előadásokat a gazdákknak és ha tőkével nem rendelkeznek, ajánlják fel munkájukat. Ilyen közös munkával lehet utakat építeni, vizeket levezetni és ez a munka többet ér, mint az időnkénti segély.

Később beszélhetünk a nagyobb célokról is. Erdélyben négy gazdasági iskola van, itt az alföldön pedig egy sincs. Arra kell törekednünk, hogy

első megvalósításaink között egy ilyen kétosztályos gazdakörök létesítése legyen.

A jövőben új gazdaköröket akarunk létesíteni és gazdasági tanfolyamokat akarunk rendezni. Arra törekszünk, hogy előbb utóbb ne legyen oly község Aradmegyében, ahol gazdasági tanfolyam nem volt. Fokozottabb gondot kell fordítani a buzatermelésre, a sertésnevelésre. A szarvasmarhatenyésztés jelenleg nem bír olyan nagy jelentőséggel, mert a jelek szerint az utóbbi időben a szarvasmarha kivétel megakadt Fokozunk kell a tejtermelést, be kell kapcsolódnunk a mezőgazdasági kamara tejszövetkezeti akciójába. Ezeknek a tejszövetkezeteknek felállítására kihatással lesz a sertésnevelésre is, mert hiszen a lefőlözött sovány tej kitünő tápanyag a sertések számára.

A gazdakörök figyelmébe ajánlom az állattenyésztő és az állatbiztosító szövetkezetek szervezését.

— Amikor munkánkat megkezdjük, megígértük, hogy politikamentesen fogjuk megszervezni a gazdákat. Ezt az ígéretünket betartottuk. Időközben bekövetkezett a mindenki érdekében történt alkotmányváltozás és megalakult a Nemzeti Újjászülés Frontja, amelybe mi is nagy számban iratkoztunk be.

A politikai alakulathoz való csatlakozás nem jelenti azt, hogy a jövőben ne foglalkoznánk a gazdaérdekekkel és ne védeznünk meg azokat. Említett lépéseinket ép azért tettük meg, mert úgy hisszük, hogy ezek által védhetjük meg legjobban gazdatársaink érdekeit. Mint ember eleget teszünk politikai feladatainknak, a gazdakörben azonban továbbra sem lehet politika.

Nem emberek megosztásáról, hanem feladatok megosztásáról van szó. Megalakult a Nép-közösség, a politikai kérdések tárgyalásának ott a helye, viszont

az EMGE továbbra is csak a gazdaérdekek szolgálatában látja el feladatát.

? MOZI (volt Scala) Telefon: 20-10.

I. Kettős műsor! A nagy sikerre való tekintettel tovább tartjuk műsorunk

„Barnabé, a szerencsétlen flótás“

c. frappáns zenés vígoperettet. FERNANDEL-el, a francia szellemesség és kacagtatás megtestesítőjével.

Riadó a Földközi-tengeren. 5-től folytatódosan

Jön! A SZAJNAPARTI SZERELEM Jön!
Viviane Romance és Jean Gabin-al.

„Urania“ Tel.: 12-32. Következő műsora:

I. Sonja Hennie „Tűnemény“

II. „A lázadó fogoly“
VICTOR MC. LAGLEN, PETER LORRE

— Sokat beszélünk gazdasági érdekekről. De mindig úgy érzem, hogy célunk nem merül ki ezekben az érdekekben, mert a gazdálkodás minőségének fokozása csak eszköz általános emberi életünk fejlesztésére, emelésére. Ez a fei-

„Ha népünk egyöntetűen és öntudatosan sorakozik fel...”

A hosszas tapssal fogadott beszéd után Telegdy László, az EMGE ügyvezető-alelnöke szólalt fel; aki mindenképp dr. Szász Pál országos elnök üdvözlését tolmácsolta.

— Dr. Szász Pált — mondotta — fontos közéleti munka tartja távol és ezért nem jelenhettem meg a közgyűlésen. Mint ismeretes, Öfelsége szenátorra nevezte ki és jelenleg fontos elfoglaltsága van Bucuresztben. Egyben tolmácsolom a kolozsvári központ üdvözlését is. Beszélmem kell dr. Szász Pál szenátorra való kinevezéséről, még pedig az elnök ur határozott kívánságára.

Dr. Szász Pál a választások alkalmával jelölést nem akart vállalni azzal az indoklással, hogy az EMGE nem foglalkozik napi politikával. Minden idejét a társadalomszervezésre kívánja fordítani, másrészt pedig arra is hivatkozott, hogy ha közéletünkben különböző tisztségek és közjogi méltóságok adódnak, úgy ezekre a tisztségekre minél több személyt kell beállítani.

A legmagasabb kinevezés tehát váratlanul és meglepetésszerűen érte. Ezt a kinevezést úgy tekintik, hogy nem személyének, hanem a szervezett magyar gazdatársadalomnak, illetve annak ügyének szól.

Telegdy László ezután a belső kérdésekre tért át és így folytatta:

— Az elmúlt évben hatvan gazdasági tanfolyamot rendeztünk. Fel kell hívnom a gazdák figyelmét a szójabab-akcióra is. Ebbe az akcióba azért kapcsolódunk be, mert nem akartuk, hogy olyanok kezébe kerüljön, akik a termelők érdekeit nem tartják szem előtt. A román—német gazdasági egyezményt tudvalevőleg megkötötték. Mi arra gondoltunk, hogy

az EMGE-nek is békélt kapcsolódnia a gazdasági fejlődés menetébe.

A szójabab termeléssel kapcsolatban azt óhajtjuk, hogy a gazdák kísérletezzenek vele. A szójababot sok olyan helyen lehet termelni, ahol búzatermelés folyt. A buzaárak lanyhulnak,

értesülésünk szerint a kormány irányítani akarja a búzatermelést.

Az a terv merült fel, hogy csak bizonyos kiterjedésű területet használjanak fel búzatermelés céljaira. A szójának előre megállapított ára van, ami szintén előnyöket jelent.

— Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyletnek ma 40 ezer szervezett tagja van, míg a magyar gazdasági családok száma 300 ezer. Arra kell törekednünk, hogy a taglétszámot sürgősen gyara-

lesztés pedig rendezett községekkel, egészséges étellel érhető el.

Rendeljünk alá akaratainkat Isten akaratának, mi együtt akarunk működni a teremtő étellel és ez a beállítottság bevezethetetlen vár marad számunkra.

pítsuk. Az új államrendszer a testületi elven épül fel és saját ügyeink intézésében olyan mérvű be- szólást gyakorolhatunk, amilyen mértékű szervezett erőt jelentünk.

A kisebbségi közéleti ember felelősséggel tartozik és kötelessége nyíltan és őszintén annak érdekében munkálkodni, hogy a magyarság népi fejlődése biztosítva legyen. Mi az ábrándozás helyett a tartós építő munkát választjuk. Ha népünk egyöntetűen és öntudatosan sorakozik fel vezetői mögé, biztosak lehetünk az eredmények felől. Ne hallgassanak a gáncsoskodókra, akik személyi alapon lehetetlenné akarják tenni egy nép becsületes életmódjának kiharcolását.

A gazdatársadalomért

A központi küldött beszéde után Bornemissza Károly báró titkár olvasta fel évi jelentését. Ebből kitűnt, hogy az aradmegyei tagozatnak 1938. januárjában 35 egyéni és 1200 szervezett tagja volt, jelenleg pedig 512 egyéni tagja és 2600 szervezett tagja van. Kitűnik a jelentésből, hogy az elmúlt év folyamán a nagyiratosi gazdakör tagjai kirándulást tettek Purgly László, míg az aradtanyai gazdakör tagjai dr. Konopi Kálmán gazdaságára.

A múlt évben öt új gazdakör létesült, még pedig Székudvaron, Nagyvarjason, Zimándujfalun, Feketegyarmaton és Simándon.

Meghonosították a védnöki rendszert az egyes gazdakörök számára és ezek a védnökök állandóan figyelemmel kísérték a gazdakörök munkáját, másrészt pedig tanácsokkal látták el a gazdaköröket. A védnökök névsora a következő: Székudvaron Takácsy Miklós, Kisperegen Nesnera Géza, Kisiratoson Purgly László, Borosjenőn Solymossy Tibor báró, Kisjenőn Olosz Lajos dr., Agyán Lengyel György, Selénd-Dezsőháza Szacsy Sándor, Galsán Jakobovics Jenő, Nagyiratoson Schönborn Péter, Fazekasváradon Galló György, Zerinden Biró Pál, Nagyvarjason Went László Simonyl.

Divatszövet exclusivitások

NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉRKEZTEK

HAMPEL

juriszabóhoz, Strada Alexandri 5.

Gőzkazánt

10—12 átm. 120—150 cms., fűtőfelület, vosz Industria Textilă Română, Bucuresti, Calea 13 Septembrie 84. TELEFON: 4.03.16.

falván Czárán Viktor, Vadászon Hönigesz Nándor, Székessuton Neszmerák István, Arad-tanyán dr. Konopi Kálmán, Bélzerinden Bornemissza Károly báró.

Az évi jelentés elhangzása után Konopi Kálmán dr. közölte, hogy

az EMGE-nek az a célkitűzése, hogy a törekvő gazdákat bevonja a vezetőségbe.

Az elmúlt évben Hadi Ferencet választották meg a tagozat alelnökévé, idén pedig Tózsér József erdőhegyi gazdálkodó megválasztását javasolja. A közgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadta, majd pedig az új alelnök,

Tózsér József emelkedett szólásra és az erdőhegyi gazdakör tevékenységét ismertette és annak szükségességét hangsúlyozta, hogy Aradmegyében gazdasági iskolát létesítsenek.

Biró János a nagyvarjasi, Polonyi Pál pedig az aradtanyai gazdakör tevékenységéről számolt be. Az utóbbi közölte, hogy

az aradtanyai gazdakör rövidesen kishitelbankot kíván létesíteni.

Takácsy Miklós javaslatára elhatározták, hogy a huszonegy aradmegyei gazdakör gyűjtést indít a jözseffalvai tüzkárosultak javára. A helyszínen ebből a célból azonnal fel is fektettek egy gyűjtő-ívet. Telegdy László közölte, hogy Jözseffalván gazdakör alakul és az EMGE ehhez juttatja majd el segélyeit. Az első segély a központ részéről egy vagon tengeri lesz.

Pálfi Sándor ifjúsági egyesületek megszervezése érdekében szólalt fel ezután, Biró Pál pedig a gyümölcsfák paizstetű-veszedelmére hívta fel a figyelmet és a felszólalás után Went László javaslatára a közgyűlés elhatározta, hogy mozgalmat szervez ennek a veszedelemnek elhárítására, anélkül is inkább, mert

a paizstetű, ha nem irtják ki, néhány éven belül teljesen tönkreteszti Aradmegye gyümölcs-termelését.

Went László azt javasolta, hogy Biró Pál, aki kiváló szakértő, készítsen tervezetet a fentiekre vonatkozóan és repülő oktató és fertőtlenítő csoportok járják végig a falvakat.

Konopi Kálmán dr. azt javasolta, hogy a jövő évben az EMGE közgyűlését valamelyik aradmegyei községben tartsák meg.

A közgyűlés után diszebed következett, majd pedig délután négy órakor Konopi Kálmán dr. előadást tartott a buza termeléséről, nemesítéséről és értékesítéséről. Erről az előadásról lapunk más helyén számolunk be.

Látogassa meg a NEW-YORK-i

világkiállítást, leiben fizetendő részvételi programmal.

Nyaralási utazások az északi országokba:

Norvég, Fjordok, Eszaki-sark, Izland, Skócia, valamint a Kanári-szigetekre, (Madeira) az olagáns hollandi hajókkal.

Prospektusok és beiratkozások:

Holland-Amerika-Linie

ARAD, Str. Maresal Averescu 2. Tel.: 13-50.

TIMISOARA, Str. Venetia 2. Tel.: 39-89.

BUCURESTI, Cal. Victoriei 70., Et. I. Tel.: 4-41-65.

Megállapították a magyar parlamenti csoport munkabeosztását

A magyar törvényhozók köszönete és elismerése a választásokkal kapcsolatosan

Bucurestiből jelenti az Aradi Közlöny tudósítója telefonon: A magyar parlamenti csoport Bucuresztben gyűlést tartott, amelyről a következő hivatalos jelentést adták ki:

— A magyar parlamenti csoport Bucuresztben folyó hó 7-én tartott alakuló ülésén a lezajlott parlamenti választás eredményével foglalkozva, örömmel állapította meg, hogy bár az új választás bevezetését megelőző bizonytalanság és tájékozatlanság, amit az idő rövidsége miatt elhárítani a legjobban akartak sem lehetett, hátrányosan befolyásolta a helyzetet, mégis eredményes volt és a politikai érettségről, a faji öntudatosságról elismerésreméltó bizonyítékot szolgáltatott. Eppen ezért a parlamenti csoport első kötelességének tartja, hogy köszönetét fejezze ki a magyar választók iránt. Dr. Bánffy Miklós, dr. Szász Pál, dr. Soós István, Bartha Ignác, Orosz Károly, Teleki Ádám, Tompa Lajos, Ludwig Gyula, dr. Kovács Károly, dr. Filó Ferenc és Péter János.

A magyar parlamenti csoport ülése alkalmával különben megegyezés történt, hogy a különböző feladatokat hogyan osszák fel egymás között.

1. Egyházi, szövetkezeti, állampolgársági, közigazgatási és köztisztviselői ügyek: dr. Soós István, Nagyvárad.

2. Iparos, kereskedő, nyugdíj, rokkant és bírói ügyek: dr. Bartha Ignác Kolozsvár.

3. Mezőgazdasági kérdések: Orosz Károly Szenterezsébet, Udvarhelymegye.

4. Mezőgazdasági és ipari ügyek: gróf Teleki Ádám, Marosújvár.

5. Ipari kérdések: Tompa Lajos, Torda.

6. Kereskedelmi ügyek: Ludwig Gyula Nagy-szeben.

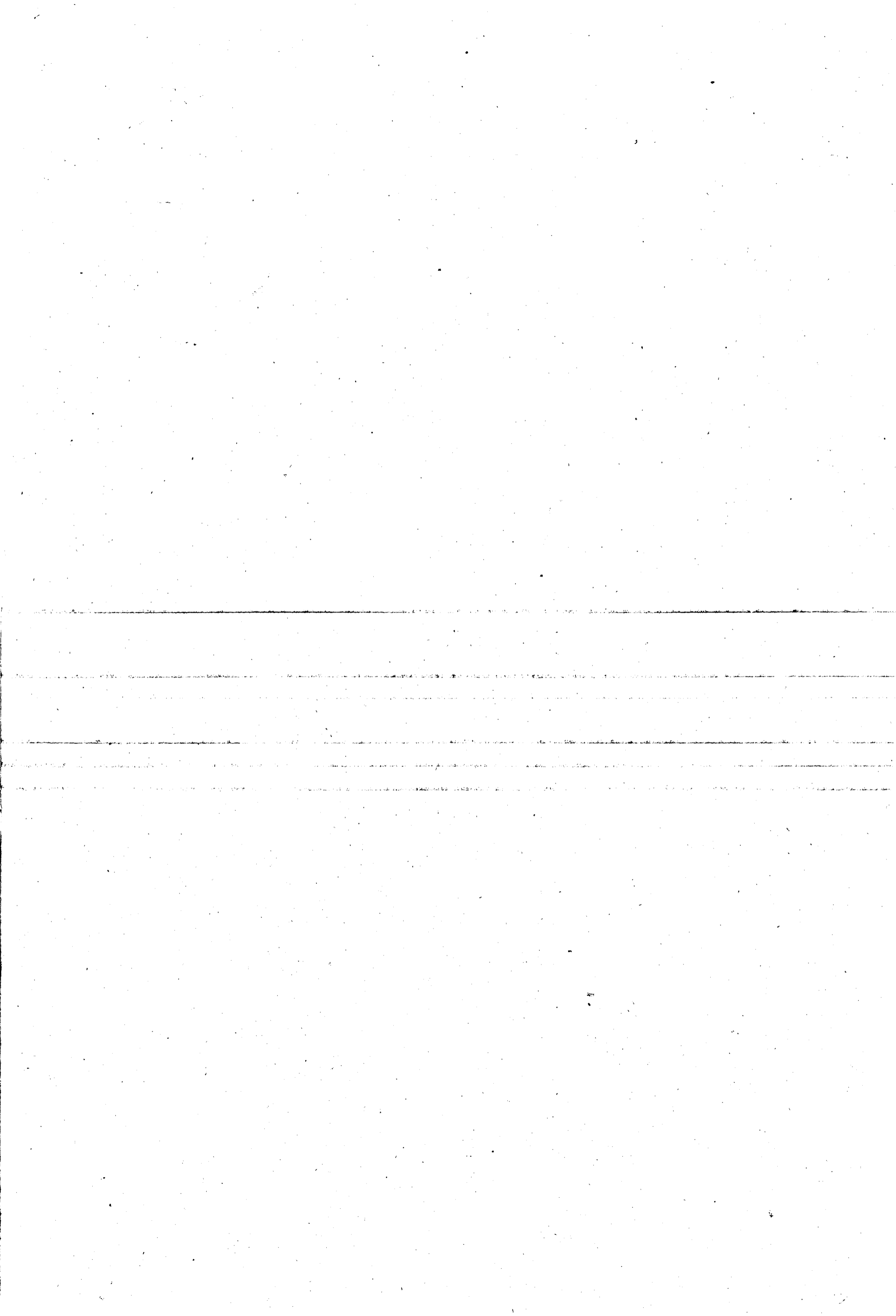
7. Közbirtokossági ügyek: dr. Kovács Károly, Csikszereada.

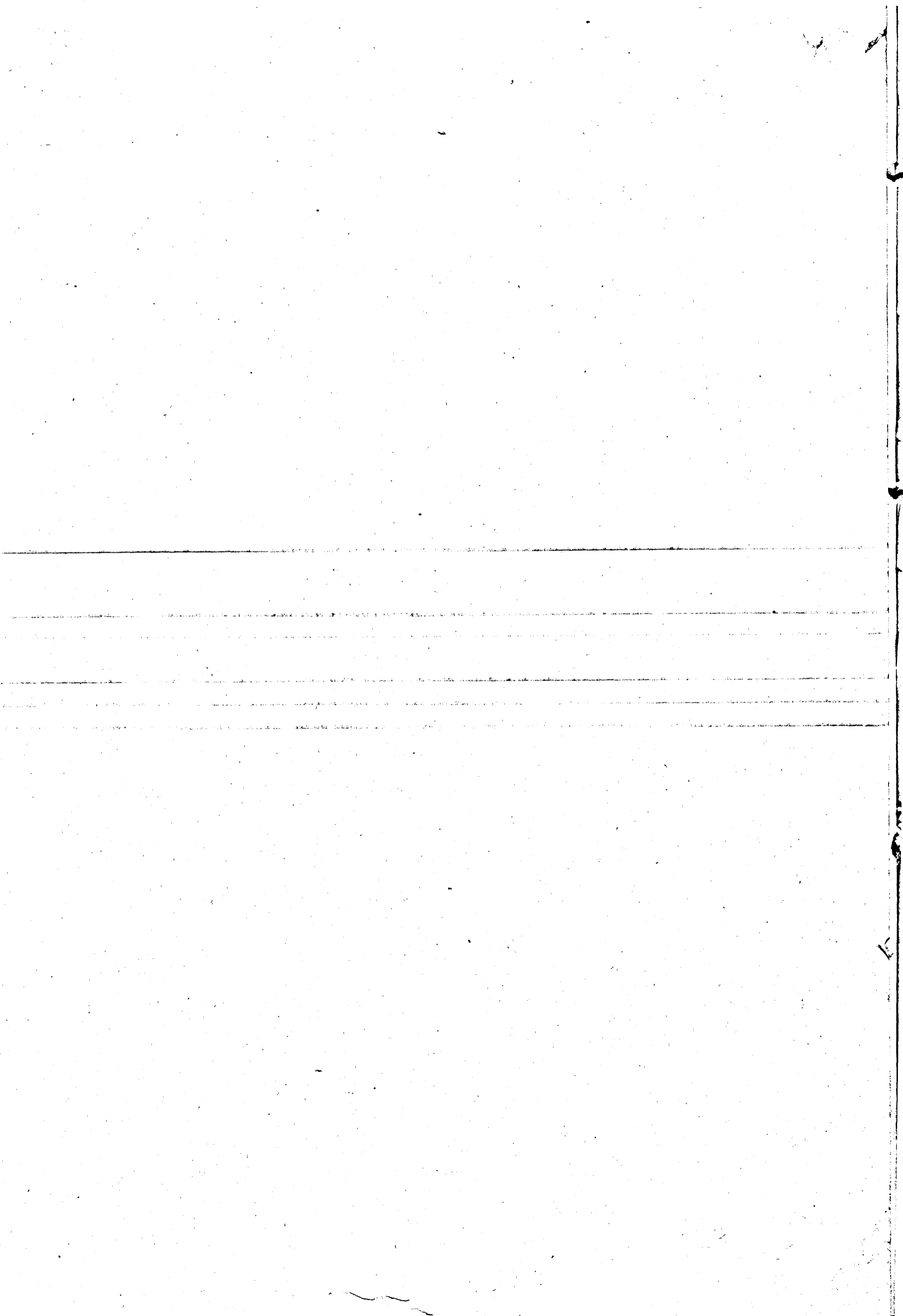
8. Adó, bélyeg, iskola, közbirtokossági kérdések: dr. Filó Ferenc, Székelyudvarhely.

9. Munkásügyek: Péter János, Temesvár.

A Szenátusban dr. gróf Bánffy Miklós az összes kisebbségi kérdéseket, dr. Szász Pál az összes gazdasági ügyeket, a szövetkezeti ügyeket, valamint a kultuszügyeket dr. Gyárfás Elemér képviseli. Vásárhelyi János püspök, Márton Áron püspök és Varga Béla püspök egyházaik ügyeit képviselik.

A magyar parlamenti csoportot tartományok és megyék szerint a következőképpen osztották fel: Bihar: dr. Soós István, Kolozs: dr. Bartha Ignác, Maros: Kovács Károly, Teleki Ádám, dr. Filó Ferenc, Tompa Lajos, dr. Szász Pál, Gyárfás Elemér, dr. Orosz Károly, Ludwig Gyula, Temes: Péter János és Bucegi tartomány: Orosz Károly és dr. Filó Ferenc. A parlamenti csoport kolozsvári címe: Cluj, Str. Bratianu 3, Telefon 3251. Sürgős ügyekben: Bucuressti, Mikó Imre dr. Calea Victoriei 128-a, Telefon 45824. Minden helyi természeti ügyet a tartományi képviselők intéznek majd el.

Szász Pál dr. tárgyalásai a közbirtokosságot érdeklő ügyekről

Bucurestiből jelent telefonon az Aradi Közlöny tudósítója: Szász Pál dr. szenátor, Mikó Imre dr. a Magyar Népkegyesség titkárnak társaságában ma megjelent a földművelésügyi minisztérium vezérigazgatójánál, akivel a közbirtokosságot érdeklő kérdésekről tárgyalt. A közeljövőben ugyanis új erdő-törvényt akar a kormány készíteni és ezzel kapcsolatban a földművelésügyi miniszter a napokban fogadja a magyar parlamenti csoport küldöttségét, hogy meghallgassa jogos kívánságait.

Bonnet: Lengyelország támadás esetén Anglia és Franciaország támogatásában is bizhat. Lutze rohamosztagos vezető: Danzig visszatér az anyaországhoz

Páris. (Rador.) Bonnet francia külügyminiszter a francia—lengyel parlamenterek bankettjén hangsúlyozta a francia—legyel barátság mélységét, majd kijelentette:

— Lehetetlen, hogy a francia—lengyel kapcsolatok barátságos jellege megváltozzék, mert sokkal mélyebb és hatalmasabb szálak fűzik össze a két nemzetet. Mindig nagyrabecsültük azt a hősiességet és lovagiasságot, amelynek annyi példáját adta Lengyelország.

— A francia—lengyel szövetség nem mai keletű, hiszen hallgatóságosan akkor is fennállt, midőn Lengyelország nem volt szabad nemzet.

Lengyelország tudatában van annak, ha bárhol is érne függetlenségét támadás, nem csak saját erejében, hanem Franciaország és Anglia támogatásában is bizhat.

Danzig. Világszerte nagy izgalommal várja a közvélemény, mi történik a közeli napokban Danzig sorsát illetően. Miután több ezer főnyi német nemzeti szociálista érkezett a szabadvárosba és Göbbels érkezését is jelezték, érthető volt ez az izgalom.

Szombaton 8000 keletporoszországi rohamosztagos vonult fel Danzig főterén Victor Lutze, Förster és Geiser előtt.

Lutze beszédet tartott, melyben hangoztatta, hogy Danzig, amely mindig német volt és német is marad, vissza fog térni az anyaországhoz.

Nincs a világnak olyan hatalma, amely a viszályt meg tudná akadályozni.

A szabadváros lakosai Hitler felé tekintenek és az ő intéstét várják.

A lengyel távirati iroda azzal a Timesben megjelent hírrel kapcsolatban, amely szerint Lengyelország hozzájárulna Danzignak a német hirodalomba való bekebelezéséhez, ha a városból kivinnák a katonaságot és biztosítanák Lengyelország danzigi érdekeltségét, hangsúlyozza, hogy az nem egyéb fantázia szüleményénél. Varsói politikai körök jelentése szerint mindazok a hírek, amelyek Lengyelország állásfoglalásának Danzig kérdésében való megváltoztatásáról szólnak, teljesen alaptalanok.

Hivatalosan kijelentik, hogy Németország egy ízben már tett konkrét indítványt a lengyel kormányra és nagy kedvezményeket helyezett kilátásba Danzig átadásának ellenértékéért. Hatalmóknak mutatkoztak arra is, hogy Danzigban szabadkikötőt hasitának ki Lengyelországnak. Ezeket a javaslatokat azonban a lengyel kormány már akkor visszautasította és most is teljes határozottsággal a visszautasítás álláspontján áll.

Danzig a lengyel életteréhez tartozik és azt semmilyen feltételekkel nem engedni át Németországnak.

Lengyelország teljes erejével védi meg Danzigot, ha Németország erőszakos lépést kísérelne meg.

— Rendszeres repülőjárat Arad—Kolozsvár—Cernăuți között. A LARES légitársaság úgy intézkedett, hogy június 15-én megindul a légijárat Arad—Kolozsvár—Cernăuți között. A LARES-társaság személyszállító Dragon-Rapid kétmotoros gépei bonyolítják le a forgalmat a fenti útszakaszon. Aradról minden kedden, csütörtökön és szombaton indulnak a légijáratok, míg Cernăuți felé hétfőn, szerdán és pénteken érkezik a gép Aradra. A menetrend a következő: Aradról indul délután 3.25 órakor, Kolozsvárra 4.30 órakor érkezik, ahonnan 4.40 órakor indul tovább és 6.05 órakor érkezik Cernăuți. Onnan reggel 8.25 órakor indul a gép, amely 9.50 órakor érkezik Kolozsvárra, ahonnan 10 órakor folytatja útját Aradra, ahová 11.05 órakor érkezik. Az utiköltség Aradtól Kolozsvárig 850 lei, menettérti jegy 1530 lei, Arad—Cernăuți közötti jegy ára 1500 lei, menettérti jegy ára pedig 2700 leibe kerül.

— Az aradi római katolikus óvoda évzáró ünnepsége. Vasárnap délután tartották meg a római katolikus óvodások évzáró-ünnepségét, amelyen nagy számban jelentek meg a szülők. Az ünnepség délután fél 6 órakor kezdődött meg a zárda udvarán. Az apró gyermekek kórusa kedves énekszámai, játékbemutatóit nagy tetszésnyilvánítással fogadta a közönség. A zárda óvodás növendékeinek évzáróvizsgálata annak a bizonyítéka volt, hogy a gyerekek a legmondosabb és legerőteljesebb oktatásban részesülnek.

— ANGHELOPOL KISASSZONY HANGVERSENYE ARADON. Petre Georgescu tábornoknak, az első lovásdivízió parancsnokának és feleségének védnöksége alatt június 14-én este 9 óra 30 perces kezdettel hangversenyt ad Anghelopol kisasszony a Kulturpalotában.

— Társasvacsora a nyugalmabavonuló Detesán Ioan rendőrkommisszár tiszteletére. Szombaton este a Csürdűngölő-vendéglőben bucsuztatta az aradi rendőrtisztviselői kar Detesán Ioan rendőrkommisszár, aki nyugalmába vonult. A vacsorán, amit Detesán Ioan tiszteletére kartársai rendeztek, a teljes rendőrtisztikar megjelent Murgau Liviu rendőrkezesrel az élen, aki szép beszédben méltatta a rokonszenves aradi rendőrtiszt pályafutását, működését és elért eredményeit. Hangsúlyozta, hogy Detesán Ioan munkájával mennyire kivívta nemcsak felelősei, de a nagyközönség elismerését is akkor, amikor két évtizeden keresztül szolgálta a közérdeket. Számos büntény szálaiból bogozta ki a rendőrkommisszár, akit a rendőrkezes-tor mintaképül állított fiatalabb kartársai elé. De ezenkívül is fontos szerepet játszott Detesán Ioan az aradi ármegállapító bizottságok ülésén, ahol mindenkor a nagyközönség érdekeit képviselte. Detesán Ioan meghatódott hangon válaszolt az üdvözlő beszédre, majd pedig a közösvacsora készítőit a késő éjszakai órákig voltak együtt a legjobb hangulatban.

Ujból megindult Bucuresti és Páris között a légiforgalom

Az Aradi Közlöny beszámolt már arról, hogy a LARES román és az „Air France” francia légitársaságok között létrejött megegyezés alapján megindult a közvetlen légijárat a Bucuresti—Arad—Budapest—Bécs—München—Páris utszaka-szon. Ezen az igen fontos nemzetközi uton napon-ta közlekednek járatok és a repülőgépek 320 kilométer sebességgel haladnak. Az első hivatalos járat hétfőn reggel indult el Bucurestiből és az utvonat megnyitása ünnepélyes keretek között ment végbe.

Az ünnepség a Baneasa repülőtéren zajlott le és azon megjelent Paul Teodorescu miniszter is, valamint Gheorghiu tengernagy, a légügyi és tengerészetiügyi minisztérium vezértitkára, a francia követség több magasrangú tisztviselője, Sevin ezredes, légügyi attasé. A gépet Lauthe és Manolescu pilóták vezetik.

A repülőgép hétfőn délelőtt 10.40 órakor érkezett meg Bucurestiből az aradi légitikóthoz, ahol ugyancsak ünnepélyesen fogadták. A LARES társaság részéről Luca Vladimir, a Lares aradi megbízottja fogadta a repülőgépet, amely első útja alkalmával hat utast szállított Bucurestiből Párisba.

— Az Aradi Torna Egyesület kéthetes kirándulást rendez. Az Aradi Torna Egyesület turista-osztálya augusztus 5-től augusztus 20-ig tartó tanulmányi kirándulást rendez az Erdős Kárpátok és Erdély legszebb részeire. A kirándulók kényelmes ilésekkel ellátott fedett teherautókon teszik meg a mintegy 1300 kilométeres utvonatát. A kirándulás résztvevői augusztus 5-én éjjel 12 órakor indulnak az egyesületi helyiségből. Részvételi díj tagoknak 1750.—, nem tagok részére pedig 2000 lei. Ebben az összegben az ételmezésen és az esetleges fürdősi díjakon kívül úgy az utiköltség, mint az elszállásolás is bennfoglaltatik. A jelentkezési határidő június 30-ig tart. Az autón számított helyek vannak. Az utazással kapcsolatos bővebb felvilágosításokkal az egyesület Avram Iancu-tér 21. sz. alatti hivatalos helyiségében szolgálnak.

— AZ ARADI RÓM. KAT. LEANYGIMNÁZIUMBAN A FELVÉTELI VIZSGA JUNIUS HÓ 21-ÉN 8 ÓRAKOR LESZ. Szükséges iratok: Alampolgársági bizonyítvány, Adeverința, Ujraoltási bizonyítvány. Anyakönyvi kivonat, Keresztlevél. A vizsgadíj 89 lej. Igazgatóság.

Szent Antal-napi templombucsu Aradon

A mai napon, június 13-án, kedden tartják meg páduai Szent Antal ünnepét, amely az aradi római katolikus templom bucsu-napja. Az aradi minorita rendház és az aradi hívek, a környező falvak lakossága, amely ez évben is körmenetileg vonul fel az aradi templomhoz, a legfényesebb külsőségek között tartja meg a bucsu-napot. A bucsu-nap reggel 7 órakor ünnepélyes szentmisével kezdődik, amelyet Szent Antal oltárnál dr. Vass Tibor mond az aradi hívek részére. Szentbeszédet ugyancsak dr. Vass Tibor mond. Délelőtt fél 10 órakor németnyelvű szentbeszédet mond Sztzmann Gedeon a falvakból érkezett német nemzetiségű római katolikus hívek részére, utána ünnepélyes főpapi mise, amelyet nagy papi segédlettel Kaiser Lajos temesvári nagyprépost tart magyarnyelvű szentbeszéddel. Egész a főmiséig a Szent Antal Aradon őrzött ereklyéjének tisztelete. A főmise végén szentségkítétel és egyházmegyei szentségimádás egész nap. Este hét órakor triduumus szentbeszéd, amelyet Oláh Ferenc mond és szentségbetétel. A bucsu-nap befejező ünnepséget az esti órákban tartják meg. Énekel: a Szent Antal nagykar.

Megkezdődött a nyári járvány-idény

Aradváros főorvosa hivatala ezúton hívja fel a közönség figyelmét arra, hogy a gyümölcsidény megkezdésével ismét időszerűvé vált a különböző járványok elleni küzdelem. A járványveszedelem fokozott gondot igényel, elsősorban a gyümölcsfogyasztásnál és dr. Cotioiu Romuald városi főorvos figyelmezteti a közönséget, hogy nagy gondot mossa meg a fogyasztandó gyümölcsöt. Külön figyelmébe ajánlja a szülőknek a főorvos az uccai eperfaj gyümölcsöknek a fogyasztásánál fennforgó veszedelmet és hogy a szülők a legnagyobbat elővigyázattal óvják gyermekeiket a lisztáttalan gyümölcsök fogyasztásától.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
WEISZ gyógyszer-tár. Piața Avram Iancu 12. (Tel.: 25—20.)
JANKA gyógyszer-tár. Bulev, Reg. Ferdinand 25. (Tel.: 11—00.)
Dr. DICK gyógyszer-tár. Str. Mărășești I. (Tel.: 17—68.)

Megállapodás

Alulírott aradi fűszer és csemege detail kereskedők a mai nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel kényszerítve vannak a fogyasztó közönségnek tudomására hozni, hogy jelen megállapodás megjelenési dátumától cukrot csak készpénz ellenében fognak kiszolgáltatni.
Arad, 1939. június 11.
„Coloniale”. Kohn József, Cosma Ioan, Robitschek József, Kurzweil Arthur, Csornyánszky Béla, A. Schmidt & Co., Färber L. S. A. Vizsnyiczay Ioan, Ungár Eugen, I. Gidall „Atlantica”, Hoffmann Péter, Kohn Samu, P. Pautu, Birkenheuer S., „Lucullus”, Márkus Miksa, „Flume”, Herbststein C., Braun Andrei.

Vakációra küldje gyermekét

PREDEAL-ra „BELVEDERE“ GYERMEKPENZIO

1.100 méter magas. — Dr. H. Rotzinger gyermekorvosnő vezetése alatt
Udülés, sport, torna, kirándulások szakszerű pedagógusok vezetése alatt. —
Bőséges napi ötszöri étkezés. — Morsékelt árak. — Jelentkezések
június 20-ig. — Információk, prospektusok:

PENSIUNEA „BELVEDERE“ PREDEAL. Tel. 20

SPORT KÖZLÖNY

Győzelmet érdemelt volna a román válogatott a világbajnok olaszok ellen

Többet támadott a román csapat és az olaszok — ha kellett — tizenegy emberrel védekeztek
Olaszország—Románia 1:0 (1:0)

Bucuresti. ANEFA-stadion. 35.000 néző. Bíró Beranek (Németország)

Ünnepe volt vasárnap a román labdarúgásnak, olyan ünnepe, amelyhez hasonló eddig még nem volt. A kétszeres világbajnok olaszcsapat vendégszerepelt Bucurestiben s a mutatott játék alapján a román együttes győzelmet, de legalább döntetlent érdemelt volna az „azurrik“ ellen. A román csapat minden egyes tagja olyan lelkes, lendületes játékot nyújtott, hogy ha a szerencse is melléjük pártol, úgy legyőzhettek volna a kétszeres világbajnok együttest, Beranek bíró sipjére így álltak fel a csapatok:

Olaszország: Olivieri — Foni, Rava — Campatelli, Andreolo, Locatelli — Biavati, Perazzolo, Piola, Meazza, Colaussi. **Románia:** Pavlovici — Slivat, Lengher — Vintila, Juhász, Lupas — Orza, Reiter, Barátky, Bodola, Dobay.

A sorsolásnál az olaszoknak kedvez a szerencse, Románia kezd a játékot szél és nap ellen. Piola lövését Pavlovici védi, Dobay pedig fölé lö, majd Reiter lövése ad munkát Olivierinek. A 8. p. Vintila—Reiter a labda utja, Bodolához kerül a labda, akinek lövését védi a kapus. Perazzolo lö mellett, majd Slivat tisztáz nehéz helyzetben. A 15. p. Bodola remek lövését védi Olivieri, majd eredménytelen szögletek következnek az olasz, illetve román kapunál. Biavati lö mellett, majd Barátky hamarkodja el a dolgot és lövése mellé megy. A 32. p. megszületik a mérkőzés egyetlen gólja:

Biavati—Piola összjáték után Colaussi megfut örzőitől és lövése védhetetlenül jut Pavlovici hálójába (1:0.)

A román együttes most erősen rákapcsol és támadást támadás után vezet, az olasz védelem azonban hőiesen küzd. Reiter lövését fogja Olivieri, majd Barátky ront el egy nagy helyzetet.

A második féldőben Bodola a középcsatár és már az első percben hatalmas lövést küld, amely

a lécen csattan. A következő percben Reiter lövését fogja Olivieri, majd az 5. p. Orza fut el, de öt méterről is mellé tud löni. Vintila szabadrugását Andreolo fejeli ki, majd a 19. p. Piola pompás fejet fogja ragyogóan Pavlovici. A román csapat egyre nagyobb fölénybe kerül és az olaszok néha 10, sőt gyakran 11 emberrel védekeznek. Dobay késlekedik a lövéssel, majd Bodola bombáját teszi ártalmatlanná Olivieri. A játék csaknem szünet nélkül az olaszok téréfén folyik és a 40. p. két szögletet is ér el a román csapat, de a tömörülő olasz védelem tisztáz. Reiter lövése kerül még kapu mellé és vége a nagy küzdelemnek.

A győztes csapat nagy munkát végzett, de a győzelmét kizárólag szerencséjének köszönheti. A védelmi hármast pompás: Olivieri valóban Európa legjobb kapusa, a két Juventus-hátvéd pedig nagyszerűen megérti egymást. A fedezetsor legjobbja Locatelli, aki csaknem teljesen semlegesítette Orzát, de a másik két fedezet is jól játszott. A csatársor volt ezuttal az olaszok Achilles-sarka. A román oldalfedezetek kitűnően fogták a gyors olasz szélsőket, Juhász sem „hagyta élni“ Piolát. Egyénilig talán Perazzolo volt a legjobb. A román csapat védelme az első féldőben mutatkozó lámpalázat levetkezve, értékes munkát végzett. Pavlovici pompás védéseket mutatott be és a két hátvéd is jól működött. A fedezetsorban Vintila gyorsasága kitűnően érvényesült, Juhász jól fogta Piolát, Lupas pedig szintén a védekezésben nyújtott elismerésemélt. A csatársor és a csapat legjobbja ezuttal Bodola volt, aki legnagyobb játékát nyújtotta. Pompásan passzolt, lött, jól hozta fel a labdát, de nem volt szerencséje a góllövésnél. Reiter is sokat dolgozott, Barátky kissé lassúnak bizonyult, a szélsők pedig keveset voltak játékban, de így is főleg Dobaynak volt néhány szép akciója. Beranek német bíró kissé nyomta a román csapatot ítélezéseivel.

Pompás küzdelmek az AAC (CAA) házi tenisz-versenyén

Szerdán tejezik be a versenyt

Az AAC (CAA) tenisz-szakosztálya a teljes versenyzőgárda bevonásával első idej nagyszabású háziversenyét bonyolította le, amelynek elsőnapj eredményeiről már beszámoltunk. A második versenynapon még az elsőnél is pompásabb küzdelmet hoztak az összecsapások és meglepetés is adódott: Stieger Paula óriási küzdelemben legyőzte Irgl Izabellát. A két fiatal női versenyző olyan ragyogóan szép játékokat mutatott be, amely országos bajnoki versenyen is megállná helyét és Stieger csak állóképességével és jobb idegeivel győzte le a szintén kitűnő formában levő Irgl-t.

A versenyen beigazolást nyert, hogy az atlétik kitűnő utánpótlással rendelkeznek és az AAC (CAA) tenisz-szakosztálya még sok dicsőséget fog szerezni a nagymultú egyesületnek. A verseny másodiknapj részletes eredményei a következők:

Férfi egyes I. oszt. Dr. Margittai—Deme 1:6, 6:0, 6:1, Margittai II.—Valentir 6:2, 7:5. Neumann Kristyóry G. 1:6, 7:5, 7:5!! Dr. Margittai—Rodler 6:3, 6:2.

Női egyes I. oszt. Hegedűsné—Institóris B. 6:3, 10:8, Holtzer—Kurjatko 5:7, 6:1, 6:4, Irgl—

Blénessyné 6:3, 6:3, Stieger—Hegedűsné 6:0, 6:1, Földesi Taci—Holtzer 6:1, 6:0, Stieger—Irgl 2:6, 6:4, 15:13!!

Férfi páros I. oszt. Dr. Margittai, Margittai II.—Rodler, Miloi 6:3, 6:4, Vámos, Dénes—Deme, Havas 3:6, 7:5, 6:4, Dr. Margittai, Margittai I.—Limbeck, Valentir 6:3, 6:4, Kristyóry, Török—Vámos, Dénes 6:4, 6:0.

Vegyes páros I. oszt. Bogdán, Rodler F.—Holtzer, Margittai II. 6:4, 2:6, 6:3, Bartha K., Kristyóry G.—Kurjatko, Dénes 6:1, 6:2, Stieger, Pohoryles—Morariu, Mioloi 6:4, 6:2, Irgl, dr. Margittai—Bogdán, Rodler 6:2, 6:0.

II. oszt. Férfi egyes: Kiss T.—Bratuianu 6:2, 6:8, 6:2, Prokopetz—Berthe 6:4, 2:6, 6:4, Valentir—Kiss 6:0, 6:1.

Női egyes: Morariu—Institóris B. 1:6, 6:1, 6:0.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Az ATE (SGA) rávert az Olimpiára a kerületi bajnokságban

Az alkerületi bajnokságban vasárnap két elmaradt mérkőzést bonyolítottak le és az egyik meglepetést hozott: a tornászok fölényesen győztek le a bajnokság második helyén lévő Olimpiát. A másik mérkőzésen az Astra biztos győzelmet aratott a Crisana felett és a bajnoki tabella így alakult:

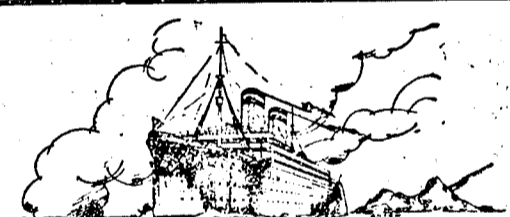
1. Mica	24	21	-	3	125	18	42
2. Olimpia	24	17	3	4	81	38	37
3. Titanus	24	14	4	6	65	36	32
4. ATE (SGA)	24	11	4	9	46	51	26
5. Tricolor	24	12	2	10	43	37	26
6. Astra	23	10	5	8	45	32	25
7. AAC (CAA)	24	11	1	12	45	43	23
8. Unirea	23	9	5	9	44	48	23
9. Crisana	24	9	3	12	45	61	21
10. Egyvetértés	24	9	2	13	38	50	20
11. Transilvania	23	5	2	16	32	66	12
12. Gaiana	22	3	6	13	18	101	12
13. Hakoah	24	2	5	17	29	75	9

Beszámoló a következő:

ATE (SGA)—Olimpia 4:0 (1:0). A tornászok néhány tartalékkal felálló csapata nagy lelkesedéssel küzdött és megérdemelten győzte le ellenfelét. A gólokon Barbu, Cismar, Dosseda és German osztózkodtak. Oprita bíró Simceac és Bugar II. Olimpia, valamint Faragó I. ATE (SGA) játékosokat kiállította.

Astra—Crisana 5:0 (3:0). Az Astra végig nagy fölényben volt és megérdemelten győzött, sőt könnyen több gólt is lehetett volna. A gólokat Iovin (3), Baranyi és Valea szerezték, Ratiu és Fábian pedig a második féldő 25. p. sportszerűtlenül elhagyták a pályát. Bíró Chiral.

O a Prietenii tekeversenye. Vasárnap rendezte első versenyt a Prietenii ui tekepályáján, melynek során egyéni- és csapatverseny szerepelt. Az egyéni versenyben valamennyi aradi egyesület dobói szerepeltek és a kitűzött 2 élő bárány és egyéb tárgyijakért erői küzdelem folyt és a következő eredménnyel végződött: 1. Pigli Titus (AAC) és Wittner Gyula (Prietenii) holtversenyben 14—14 fával, 3. Fritz (Prietenii) 13 fa, 4. Butyka (Tricolor) 13 fa, 5. Tóth Jenő (Prietenii), 6. Wingeron (AAC) 13—13 fával. A csapatversenyben rendező egyesület a Tricolor csapatát látta vendégül barátságos mérkőzés keretében és az AAC ellen már délután is kiválóan szerepelt Tricolor pompás játékban az első menetben 216—215 fa arányban, a második menetben pedig még ezt az eredményt is felülmúlóan 222—178 arányban győzött a Tricolor, az egyébként kiválóan játszó Prietenii ellen.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Tengereutuli utazások

gyors, kényelmes és olcsó a Hamburg-Amerika Linie

modern hajóival

- Északamerikába, (Kanada)
  - Középamerikába
  - Délamerikába (Chile, Peru)
  - Ausztráliába, Ázsiába
- és minden fontos kikötőbe.

Tanulmányi és szórakozási utak a tengerre az év minden szakában.

Afrikai utazások a Deutschen Afrika-Linien hajóival.

Információkés prospektusok a Hamburg Amerika-Linie S. A. R. képviselőténél: **Künstler Utazási Iroda** Arad, Bul. Regina Maria 24. Tel. 10-86.

A Mica „félábal“ már a Nyugati Liga döntőjében van

A Nyugati Liga bajnokságáért folyó küzdelmeket vasárnap tovább folytatták és a Mica Brádon fölényesen győzött az SSMR ellen és így már a döntő egyik résztvevőjének tekinthető. A másik ágon a CFR Turnuseverin került be az elődöntőbe, ahol a temesvári Electricával mérkőzik majd meg a döntőbe való kerülésért. A mérkőzésekről a következőkben számolunk be:

Mica—SSMR 5:0 (2:0). A Mica végig nagy fölényben játszott és biztosan győzte le ellenfelét. A gólokon Allman (2), Pascu (2) és Körösladányi osztottak.

CFR Turnuseverin—Metalosport Ferdinand 4:1 (2:1). A turnuseverini vasutasok biztosan nyertek és miután Ferdinandon csak 1:0 arányban szenvedtek vereséget, továbbjutottak az elődöntőbe.

Győztesek—Vesztesek 8:2 (4:0)

Kedélyes labdarugómérkőzés az AAC-pályán

Izgalmas labdarugómérkőzés színhelye volt vasárnap délután az AAC futballpályája. Az aradi újságírók, nyomdászok és kiadóhivatali alkalmazottak válogatottjának első és második garnitúrája mérte össze erejét. Már, mint az ilyenkor történni szokott, a második garnitúra győzedelmeskedett az első felett, ennek egyrészt az az oka, hogy a játékvezető a gyengébbeket partoltta, valamint az, hogy az első csapat kevés lendülettel és túl kényelmesen játszott. Az eredmény egyébként 8:2 volt a második csapat javára, ahol tényleg játszott néhány „kitűnő” játékos. A csapatösszeállítások a következők: Győztesek: Bálint—Paál-Princz, Toma (Kele)—Pascu, Szabó, Németh—Zsigmond, Kulcsár, Endrődy, Kovács (Varga) Seifert. Vesztesek: Nedeczky—Bérczy, Palotás—Deák, Faragó, Szeredy—Pap, Fekete, Weinberger, Szomorv (Marian), Molnár.

A mérkőzés a második csapat nagy fölényével kezdődött és bár az első csapat Pap révén már az ötödik percben gólt ért el, a bírót ezt nem érvényesítette. Reinhart játékvezető tévedése lecsúszta az első csapatot, amely kedvét veszítve játszotta le a mérkőzés további részét. Így történt azután, hogy Kulcsár Kálmán, Kovács jó beadását profimódrá vette át és mintegy 16 méterről pompás felsősarkos gólt lőtt. Ezután gyors tempóban hullottak a gólok, Endrődy, Kovács és ismét Endrődy állították be az első félidő eredményét, miközben az első csapat két tizenegvest Sárosi-módszer szerint a kapushá rugott. A második félidőben újabb négy góllal terheltek az első csapat hálóját, amit Nedeczky őrzött evezős módra, tudniillik labda helyett igen sokszor „rákot” fogott. A gólokat ekkor Endrődy (2), Kovács és Varga érték el. A két becsületgólt Marian lőtte egyéni játék után. A győztes csapat legjobbjai Kulcsár Kálmán, Kovács és Endrődy voltak, míg a veszteseknél Marian, Pap, Szeredy és Faragó játszottak helytel-közvetlenül jól. Faragó—a fiatal játékosok szokása szerint—rendkívül sokat reklámozott. A Flora R. T.—volt Reusz—sörraktár által felajánlott hordó sört a győztesek jóízűen fogyasztották el.

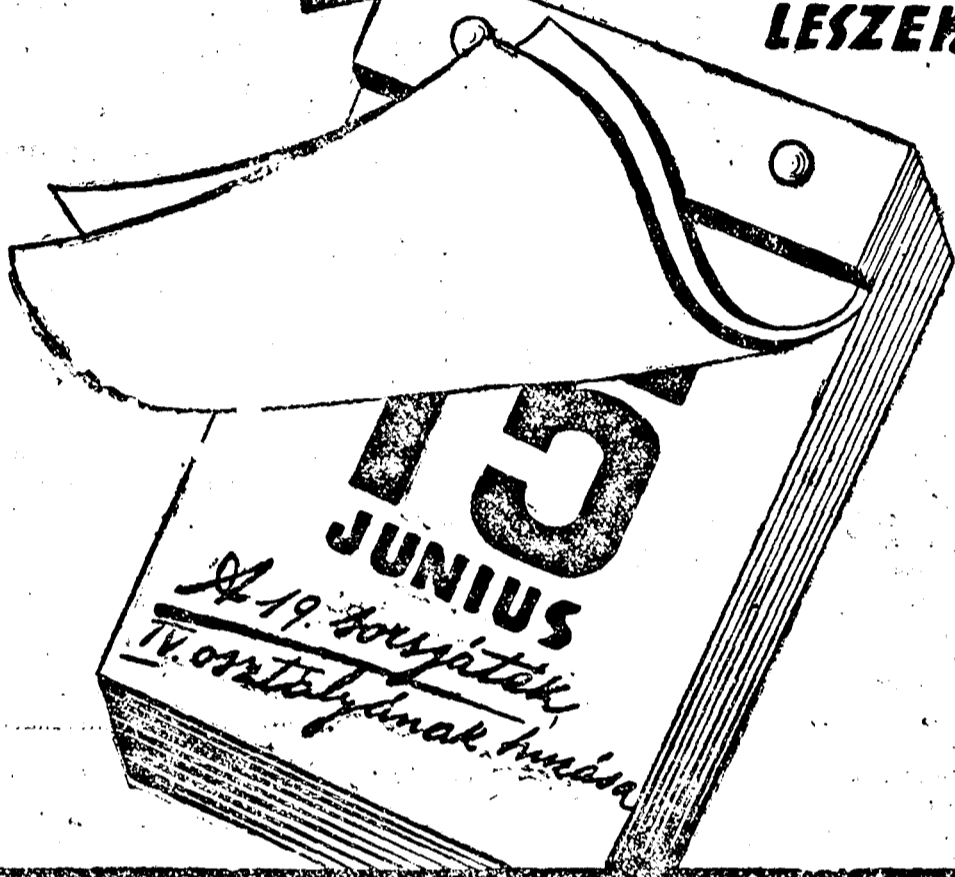
Döntetlenül végződött a Hungária—Ujpest rangadó a magyar bajnokságban

Budapest. A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap az utolsó forduló bonyolították le, a Hungária—Ujpest mérkőzést, amely 1:1 arányban döntetlenül végződött és így az Ujpest egy ponttal nyerte a bajnokságot. A Ferencváros tucatsávi gólt lőtte a Bocskainak, de 3 gólt kapott. Meglehető biztosan nyert a Nemzeti és a Szeged és fölényesen győzött az Elektromos. A Budafok—Szolnok mérkőzés 1:1 állásnál félbeszakadt. Az eredmények a következők:

Hungária—Ujpest 1:1 (1:0). Ferencváros—Bocskai 12:3 (7:2). Szeged—Kispest 2:0 (0:0). Nemzeti—Zugló 5:1 (3:0). Szolnok—Budafok 1:1 (1:1). Elektromos—SSE 4:0 (2:0).

O IMASA—Uniolechnica 3:1 (1:1). A két vállalati csapat mérkőzése az AAC (CAA)-pályán került lebonyolításra és a jobb csatársorral rendelkező IMASA Kossik góljaival fölényesen nyert, míg az Uniolechnica gólját Náhlik lőtte. A győztes csapatból a góllövőn kívül Nikolin, Lucean I. és Zanon, a veszteseknél Kormányos II., Náhlik, Faragó voltak jók. A mérkőzés után baráti hangulatban maradtak együtt a mérkőzés résztvevői. Bíró: Föder

MÉG 2 NAP...
ÉS
gazdag
ember
LESZEK!

ALLAMI SORSJÁTEK

Ugyis egy
kapásból!

Helsinki nagy atletikai versenyt rendeztek, amelyen az 5000 méteres síkfutásban a finn Pekuri 14 n. 25.6 mp.-el legyőzte a lengyel rekordot futó Kusociński, aki 14 n. 29.8 mp. alatt ért célba. A harmadik helyen a finn Turminen végzett 14 n. 30.2 mp idővel.

Vasárnap délelőtt a „Textilesek” és a Szabó Albert-cég csapatai mérköztek meg egymással és a mérkőzés 3:3 (1:2) arányban döntetlenül végződött. A Textilesek góljain Batrin (2) és Szikula, a Szabó Albert-cég góljain pedig Fried, Blaskovits és Reinhardt II. osztózkodtak.

A román kupamérkőzések során szombaton Bucuresztben a Rapid és az Unirea Tricolor, valamint a CAMT és a Sp. Studentesc mérköznek meg egymással, vasárnap pedig Aradon látszanak le mérkőzést, amelyen az AMTE (AMEFA) a Prahova csapatát látja vendégül.

O Nagy formában az AAC (CAA) tekecsapata. Mint az elmúlt héten hírt adtunk róla, a közelgő tekebajnokságra folyó készülődések során az AAC (CAA) I. és II. csapata vendégül látta a Tricolor I. és II. csapatát barátságos csapatversenyen. Az edzőverseny az AAC (CAA) versenypályán nyert lebonyolítást, mikor is az AAC (CAA) I. 212:165 arányban győzte le az igen szépen fejlődő Tricolor I. csapatát, míg a II. csapat eredménye 166:138 arányban volt ugyancsak az AAC (CAA) javára. Utána az AAC II. csapata kihívta az I. csapatot az elsőg eldöntésére, mely a könnyedén játszó I. csapatbeliek minimális győzelmevel végződött 169:168 arányban. A II. csapat szerint ez minimális vereséget egyik kölcsönkapott I. csapatbeli játékos lazzalásának tudhatták be, mire az I. csapat újabb mérkőzést ajánlott fel. Ebben a mérkőzésben azután ismét kidomborodott az I. csapat nagy tudása és ezúttal 216—152 arányban győzték le a tartalékok együttesét, állandó jó formájukról téve tanúságot.

O B)-liga bajnokság: Jiu—CAMT 3:2 (0:0). Stăruinta—Crisana 3:2 (3:0). Universitatea—Olimpia 2:0 (1:0). Mures—Tricolor 3:1 (1:1). Unirea MV—Vulturii 2:1 (1:1). Macabbi—Mocloarnita 3:1 (1:0). Sodronyipar—Victoria 3:0 (2:0). Franco Romana—Turda 2:2 (2:2). Constanta AS—Prahova 4:2 (3:0). Unirea Tricolor—Luceafarul 2:0 (1:0). Monopol—HTV 2:1 (0:1).

Indiai államszövetség készül

Bombayból jelentik: A Reuter Iroda levelezője közli: Bombayban az indiai államok uralkodói közül negyvenen tanácskozássra ültek össze. A megbeszélések végén a gyűlés résztvevői ismertetni fogják álláspontjaikat India szövetségének kialakításával kapcsolatos terveikre vonatkozólag.

Iasiban fogták el az európaszerte körözött gyermekrablót

Bucurestiből jelentik: A iasii rendőrség hónapok óta tartó nyomozás után letartóztatta Tinca Barba Lata többszörösen büntetett gonosztevőt, egy európaszerte körözött gyermekrablóbanda női vezérét. A bandavezér egyike volt Európa legügyesebb gyermekrablóinak, aki ellen nem kevesebb, mint kilenc európai ország rendőrsége nyomoz. Több mint 10 éve üzi sötét mesterségét Tinca Barba Lata, miközben fél Európa leghíresebb detektívjei hiába kíséreltek meg bizonyítékot szerezni ellene. Iasi-i rejtékhelyén a detektívek egy egész csomó, a legkülönbözőbb városokból elrabolt gyermeket találtak. A gonosztevőbanda a gyermekekért részint váltságdíjat zsarolt ki a kétségbeesett szülőktől, részint pedig megcsönkította, megnyomorította őket és koldusoknak adta ki al-bérletbe. A letartóztatott gonosztevőt az ügyészség fogházába szállították.

MINDENKI HASZNÁLJA!

Franciaországban, Angliában, Romániában ép-pugy, mint Kanadában vagy még távolabbi országokban is, mindenütt csak dicséretét fogja hallani az Urodonal páratlan jótéteményeinek.

A városokban és falvakban egyaránt, mindenütt találni fog betegeket, akik eme csodálatos gyógyszer intenzív használata révén megszabadultak köszvény, reuma, vese és hólyagkövek okozta borzalmas szenvedéseiktől.

Ha azt akarjuk, hogy a köszvényes bántalmak gyógykezelése valóban eredményes és emellett kiméletes legyen, gondoskodnunk kell arról, hogy az a kezelés áthassa a testnek összes szöveteit és nedveit és hogy elérje az ízületek legtávolabbi eső pontjait is. Nem elegendő, ha a vérkeringésből egyszerűen csak eltávolítjuk, illetve a vizelet útján kiválasztjuk azokat a „romlott nedveket”, amelyek húgysav és húgysavas nátrium formájában elváltatják a vér rendes összetételét. Szükséges, hogy ezen kívül feloldjuk azokat a húgysav lerakódásokat is, amelyek burkolat formájában lerakódnak, a szövetekre, kérgesek képeznek az ízületi szalagok mentén és a porcok, homokszerű lerakódásokat formálnak és ezzel megakadályozzák a végtag ízületek szabad mozgását. Erre a feloldó hatásra egyedül az Urodonal képes. Ily különlegesen erőteljes hatással csak az Urodonal rendelkezik; ami egyébiránt világsikerének magyarázata is.

professor G. LEGEROT

Az algiri természettudományi főiskola volt élettani tanára.

AZ URODONAL

nélkülözhetetlen a köszvény gyógyításánál.

CHATELAIN-GYÁRTMÁNY Használja teljes bizalommal Kapható gyógyszerárakban és DROGÉRIÁKBAN

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A buza termeléséről, nemesítéséről és értékesítéséről tartott vasárnap előadást Konopi Kálmán dr.

Dán Oszkár Igazgató és Dömötör Berlaián mérnök felszólalása

Vasárnap délután négy órai kezdettel az Iparos Otthon nagytermében dr. Konopi Kálmán, az EMGE aradmegyei tagozatának elnöke előadást tartott a buza termeléséről, nemesítéséről és értékesítéséről. Az előadáson az EMGE délelőtti gyűlésén résztvevő gazdákon, valamint az érdeklődőkön és szakembereken kívül megjelent Stinghe Dimitrie ezredes-prefektus is, aki Konopi Kálmán dr. előadását mind végig nagy érdeklődéssel hallgatta.

Konopi Kálmán dr. előadásának bevezető részében arra utalt, hogy a kevés haszonnal végződött gazdálkodás arra kényszeríti a gazdákat, hogy termelésük minőségét feljavítsák és minél nagyobb súlyt fektessenek a minőségtermelésre. Ezután a következőket mondta:

A buzaválság és annak elhárítási lehetőségei

— Az elmúlt években tapasztalt buzaválság fő oka az egyes államok önellátási törekvése.

Minden ország termelésének minél nagyobb fokozására, ugyanekkor pedig a bevitel csökkentésére törekszik. Nálunk, Romániában a buzaválság egy időben abban nyilvánult meg, hogy a buza ára akkor métermázsánként 200 lejre csökkent, holott például ugyanebben az időben

Franciaországban a 900 leit is meghaladta. A mezőgazdaság egy ideig elbírja a buzaválságot, amíg a meglévő gépek és különböző gazdasági felszerelések használható állapotban vannak. Azonban végül olyan buzaválság áll be, amely az egész gazdasági életre kihatással van.

A gazdatársadalomnak éppen ezért ugyan úgy fel kell készülnie minden eshetőségre, mint a hadseregnek.

— A válság leküzdése érdekében foganatosítandó tennivalók során gyakran merült fel a bevetett terület csökkentésének terve. Ezt a módszert a gazdák alkalmazták is, de a végtékig ezt nem lehet vinni.

Behatóan foglalkozott ezután az előadó a szójabab termelésével

és azt hangsúlyozta, hogy azt először kicsiben kell megkísérteni és ha bevált, akkor lehet belőle nagyobb területeket bevetni. Utalt arra is, hogy ez a növény nem versenytársa a cukorrépának.

— A buza termelési árának csökkentésével is igen eredményesen lehet felvenni a küzdelmet a buzaválsággal. A cél az, hogy minél nagyobb legyen a különbség a termelési és az értékesítési ár között.

A talajjavítással kapcsolatban gondosan kell ügyelni a helyes trágyázásra, mert például ugyanazon birtok egyes helyein a szuperfoszfát igen eredményesen használható, míg más táblákon már nem. Ugyanez vonatkozik más talajjavító szerek alkalmazására is. Rámutatott ezután az előadó arra, hogy a termelési költség csökkentésének egyik rendkívül fontos és hasznos módszere a nemesített buzafajták termelése.

Táblázatokon, szemléltető módon világított rá az előadó arra, hogy a nemesített buzafajták termelése valóban a termelési költség csökkentését jelenti.

Az egyik táblázatból például kitűnt, hogy mennyivel rentabilisabb a jól kiválasztott, nemesített buza ültetése az egyszerű parasztbuzánál.

A nemesített buza esetében sokkal nagyobb az elért haszon.

Ugyancsak táblázatokon mutatta be, hogy a földgolyó melyik részén terem átlagban jó buza. Utalt arra, hogy a buzát minőség szempontjából A, B és C minőségű buzára osztják. Az A-buzából készült lisztet a gyengébb minőségű buzából készült liszt feljavítására lehet használni, a B minőségű buzából készült liszt magában is feldolgozható, míg a C minőségű buza lisztje feljavításra szorul. Ugyancsak táblázatokon mutatta be, hogy a különböző buzafajták milyen arányban hozták A. 1, A. 2, B. 1 stb. osztályu buzát. Utalt az előadó az aratás idejének helyes megválasztására is, majd pedig arról beszélt, hogy

külföldön lényegesen nagyobb árat fizetnek a nemesített buzáért és a különbözet mázsánként sokszor 150 leit is kitesz.

A minőségrontó tényezők ismertetése után az értékesítés problémájáról beszélt dr. Konopi Kálmán és hangsúlyozta, hogy a kivitel szempontjából nagy mennyiségű egységes minőségű buzára van szükség.

— A helyes termelés megvalósítása érdekében — mondta — az ország egész gazdatársadalmának össze kell fognia, románoknak, magyaroknak, szászoknak egy aránt. mert a kitűzött célok csak így érhetők el.

Két értékes hozzászólás

Konopi Kálmán dr. értékes előadásához először Dán Oszkár, az Erdélyi Mezőgazdasági Rt. igazgatója szólt hozzá.

— A nemesített buza termelése — mondta — föltétlenül a gazdák érdeke. Hangsúlyoznom kell, hogy

a helyi malmok is mindenkor magasabb árat fizetnek a nemesített buzáért, mert kivitel szempontjából csak ez a buza jöhet számításba.

Az aradi Neuman-malom például állandóan figyelemmel kíséri, hogy melyik aradmegyei község határában milyen buza terem, az egyes községekben termelt buzamennyiségek tartalmát vizsgálja, de figyelemmel kíséri az ország más vidékein termelt buzát is. A Neuman-malomnak pékműhelye is van, ahol állandó kísérletekkel igyekszünk meggyőződni arról, hogy melyik buza lisztje öröve milyen eredménnyel használható fel a kenyérsütésben, milyen kenyérmagasságot és rugalmasságot biztosít.

A gazdák tehát helyesen teszik, ha nagy súlyt fektetnek a nemesített buzafajtákra, mert jó árat csak ilyen buzával érhetnek el.

A szakmai körökben nagy tekintélynek elismert szakember beszéde után Dömötör Ber-

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejtethetetlen fértsem, illetőleg édesatyám temetésén megjelentek, koszorúk, virágok küldésével, részvétük kifejezésével fájdalomkion enyhíteni igyekeztek, valamint az „Industria Textilă Aradană S. A.” tisztviselői karának kegyeletes megnyilatkozásáért ezúton mondunk hálás köszönetet.

özv. Brandstädter Jánosné
Brandstädter István.

tan mérnök szólalt fel, aki szintén a buza minőségének fontosságáról beszélt és hangsúlyozta, hogy

nemcsak a gazdátársadalmat, hanem az ország egész gazdasági életét érinti a buza árának emelkedése vagy esőkenése

Dömötör mérnök egy amerikai ismerőstől kapott levelet olvasott fel, amelyben ez az ottani buzaértékesítés feltételeit ismerteti.

Amerikában ugyancsak azzal kísérleteznek, hogy a buza a múltiparl értékesítésén kívül más szempontból is felhasználhassák.

Ismertette a buza csirarészének értékesítését, amely mellett a buzaszem többi része megmarad és másként értékesíthető.

Végül a közönség meleg ünneplésben részesítette Konopi Kálmán dr.-t, az EMGE aradmegyei tagozatának népszerű elnökét, aki hasznos előadása révén értékes ismeretekkel gvarapította Aradmegye gazdátársadalmát.

Román-ugoszláv, román-francia és román-amerikai kereskedelmi kamarát állítanak fel Bucarestben

Néhány nappal ezelőtt kezdte meg működését Belgrádban a jugoszláv-román kereskedelmi kamara. Amint értesülünk, Bucarestben akció indult a román-jugoszláv kereskedelmi kamara felállítására és az érdekeltek már az illetékes hatóságok hozzájárulását is megszerezték a román-jugoszláv kamara felállításához. A román-jugoszláv kamara felállításával egyidejűleg folynak tárgyalások a román-francia és román-amerikai kereskedelmi kamarák felállítására is, amint az illetékes körök kedvezően véleményeztek.

== Nincs jogorvoslat az italmérés jog megvonása ellen? A pénzügyminiszter megvonta Kendi Emánuel alsósopori (szilágymegyei) kocsmáros italméresi engedélyét és elrendelte a kocsmára bezárását. Kendi emiatt kontenciós keresetet indított a miniszter ellen a nagyváradi ítélőtáblánál. A tárgyaláson dr. Turca Nicolae, Kendi ügyvédje kérte a miniszter intézkedésének megváltoztatását, mert szerinte a kocsmára minden előírt kelléknek megfelelt, az egészségügyi bizottságot

etekintetben nem hallgatták meg és a betiltó rendelkezés egyedül a községbeli csendőrőrmester jelentésére van alapítva, amely az italmérés helyiségének méretét ellen emelt kifogást és azt sérelmezte, hogy a falusi kocsmára konyhájában nincs vízvezeték csap. Ezzel szemben dr. Popescu Aurel, az állam ügyvédje arra hivatkozott, hogy a törvény értelmében a pénzügyminiszter illetően intézkedést ellen semmiféle jogorvoslatnak nincs helye. Az ítélőtábla Kendi Emánuel keresetét elutasította. Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye.

== Változások az aradi Consum R. T.-nél. Az aradi Consum Rt. igazgatóságából törölték Székely Mihályt és Iványi Menyhértet. Ugyanekkor megszűnt a volt igazgatósági tagok cégjegyzői jogosultsága is.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, JUNIUS 13.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13.05: Világhírű énekesek lemezei. 13.35: Felolvasás. 13.45: A zene folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: Weber-művek lemezekről. 15.10: Időszerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Lemezek. 19.55: Nichifor Crainic tanár előadása. 20.10: Costica Dumitrescu zenekara. 20.55: A rádió szimfonikus zenekara. 22.05: Hírek, sportközlemények. 22.20: Alexandra Grozea énekel. 22.40: Petre Munteanu énekel. 23: Hírek. 23.15: Vasile Julea zenekara. 23.45: Hírek külföldre franciául és angolul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.30: Farkas Béla cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.10: Beszkárt-zenekar. 19.20: Gáspár Jenő előadása Pádovai Szent Antalról. 19.50: Schmidt-hauer Lajos orgonál. 20.15: Hírek. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Figaro házassága. 22.10: A rádió külügyi negyedórása. 22.15: Mursi Elek és cigányzenekara. 22.40: Hírek, időjárásjelentés.

Budapest II. 18.50: Francia nyelvoktatás. 19.50: Mezőgazdasági félóra. 20.30: Bem hadjárata a Budaj Szinkörben. Felolvasás. 21: Hírek. 21.20:

Hanglemezek. 22.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Figaro házassága. 23.50: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Lemezek. 14: Rádiózenekar. 17.45: Népies zene. 18.30: Lemezek. 19.20: Tadiet Alma zongoraművész. 19.50: Lemezek. 20.05: Orosz románcok. 21: Rádiózenekar. 22.10: Népdalok. 22.30: Moc és Licar zongoraművész és művész kézzongorás hangversenye. 23.15: Vendéglői zene.

SZERDA, JUNIUS 14.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13.05: Rádiózenekar. 13.35: Felolvasás. 13.45: A zene folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: A zene folytatása. 15.10: Időszerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Lemezek. 20: Tudor Vianu tanár előadása Eminescuról. 20.15: Petrica Motoi zenekara. 21: N. I. Herescu tanár előadása Eminescuról és a klasszicizmusról. 21.15: Hangjáték. 22: Hírek, sportközlemények. 22.15: S. Pincu kürtöl. 22.30: Chopin lemezek. 23: Hírek. 23.15: Cires zenekar. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül és olaszul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Eugen Stepat balalajkazzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Országos Postászenekar. 15.30: Hírek. 17.15: A rádió diák-félórása. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.10: Közvetítés Szegedről. 18.45: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Votiskj Alice magyar nótákat énekel, kíséri Sári Elemér cigányzenekara. 21.10: Két egyfelvonásos. 21.50: Hírek. 22: A lengyel rádió műsora, Chopin est Krakóból. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Budapest-Brüsszel futballmeccs közvetítése.

Budapest II. 18.45: Olasz nyelvoktatás. 19.45: Votisky Alice magyar nótákat énekel, kíséri Sári Elemér és cigányzenekara. 20.30: Sötét István előadása. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. 22.30: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Népies zene. 13.45: Lemezek. 17.45: Népies zene. 18.20: Rádiózenekar. 19.15: Lemezek. 20.05: Népies zene. 21: Operaközvetítés a belgrádi Nemzeti Színházról. Közben 23: Hírek.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Önálló, perfekt szakácsnő azonnalra állást keres. Str. Episcopul Radu 9., a ház mesternél. 2621

ALKALMAZÁST NYER

Masamódeány, prima munkaerő, állandó munkára felvétetik. Schön Anna káplaszalon, Str. Goldis 1.

40 év körül minden, csak éves bizonyítványokkal, felvétetik, Zwirn mérnök Calea A. Vlaicu 223. 2618

Perfekt román irodai gyakornokot keresünk. Ajánlatokat „Gyakornok” jelígre a kiadóba.

Azonnali belépésre minden szobaleány felvétetik. Székely divatruház, a színházzal szemben. 2533

Gyermeknélküli házasternő felvétetik. Ugyanott egy rádió eladó. Cim: Str. Nicu Filipescu 32-34. 2655

Cukrászsegédet, fiatal, jó munkást felvesz Kondor-cukrászda, Szatmár. 2649

LAKÁS

Kétszobás tiszta lakást keres nyugdíjas házaspár a Piata Catedralei környékén augusztus 1-re. Címeket „Csendes lakó” jelígre a kiadóba kér. 2478

Elegánsan bútorozott uccai szoba fürdőszobahasználattal földszinten. Str. Aviator Gheorgescu 11-a. kiadó jun. 15-re. Érdeklődni 1-3 között. 2610

Lépcsőházi bejárattal, elegánsan bútorozott uccai szoba fürdőszoba használattal július elsejére kiadó. Megtekinthető délelőtt 10-12-ig, délután 2-4-ig. Str. Eminescu 41. I. emelet. 2623

Új házban kétszobás, összkomfortos, balkonos, másodemeleti lakás augusztus elsejére kiadó. Str. Oncu 18. 2379

Háromszobás, fürdőszobás, parkettás, emeleti udvari lakás azonnalra kiadó. Str. Moise Nicoară 12. 2339

Egyszoba, konyhás lakás vízvezetékkel, villanyal Str. Dna Balasa 111. sz. alatt június elsejére kiadó.

Földszinti, uccai urilakás, háromszobás, teljes komforttal, parkos udvarral kiadó. Str. Consistorului 29. 2652

Kiadó

a Piata Avram Iancu-tér közelében, forgalmas helyen **hentes és fűszerüzletnek alkalmas szép, nagy üzlethelyiség.** Cim a kiadóban.

Kétszobás és egyszobás kertlakás kiadó. Str. Consistorului 29-12. és Bratianu 13., a főpostával szemben. 2651

Háromszoba, fürdőszoba összkomforttal kiadó. Ugyanott egy zongora bérbeadó aug. 1-re. Str. Gh. Ionescu 18. 2658

Kétszoba, előszoba, fürdőszobás, újonnan festett garconlakás kiadó. Str. Consistorului 4. 2463

Törvényszéki villanegyedben

3 szobás, összkomfortos, kertés magánház, **augusztus 1-re kiadó.** Bővebb: 1 Decembrie No. 15. 2631

Olcsón kiadó

II. emeleti háromszobás uccai lakás, teljes komforttal, Str. Av. Gheorghescu 11a. szám alatt a **Park mellett.** 2602.

VÉTEL-ELADÁS

Egy fekete zongora olcsón eladó. sürgősen. Cim: Str. Ioan Răssu-Sirianu 17. 2653

Bőrvarró-gép, bal-, vagy jobbkaros, bérbe, esetleg megvételre kerestetik. Címeket a kiadóba. 2650

Eladó egy kiűnő MÁV magánjáró cséplőkazán, 7 atm. Egy Hoiherr és Schrantz 8-as cséplőszekrény, egy Romeo-tractor. Mind a három gép generaljavított. KAISER. Arad. Str. Gen. Grigorescu 4.

Kombinált szoba, modern és faragott ebédlő, hálószobák elsőrendű kivitelben kaphatók Asztalosnál, Str. Numa Pomiliu 5. 2662

ÜZLET

Jólbevezetett nőifodrász-üzlet elköltözés miatt augusztus 1-re kiadó. Str. Mărăsesti 1. Érdeklődni a házfelügyelőnél. 2657

Kereskedelmi ügynökség
tökövel rendelkező
társat keres. Ajánlatokat „Havi fix” jelígre kérek

KÜLÖNFELEK

Elveszett „Snuki” névre hallgató drótszörű kőlyökkutya, fekete- és barnafoltos fejű. Megtaláló, vagy aki tud róla jutalomban részesül. Str. V. Babes No. 20. II. em. Klein. 2654

Tegnap délelben a Caracioni-étterem előtt kulcs-csomót találtak, valószínűleg redőnykulcsok. Átvehető a kiadóhivatalban.

SZILAGYI „YOGHURT”
UDIT Str. Mocioni 18.
HUSIT Telefon 15-22.

ERIKA írógépszaküzlet
és javítóműhely Arad,
Strada Alexandri 5.

Telefon: 18-93. Fordításokat, másolásokat és sokszorosításokat vállalunk.

INGATLAN

Eladó 32 kat. hold föld
tanyával, esetleg felszereléssel, közel a Grăditei-i várhoz. R.d. Str. Petru Rareş 83-85. R.oca.

Legújabb jelentéseink:

A parlament tagjai kötelesek letenni az esküt és formaruhát viselni

Iorga Nicolae levele Michalachehoz, Lupuhoz és több közéleti férfihoz

Bucurestiből jelenik: Iorga Nicolae, a szenátus elnöke a következő levelet intézte Lupu, Sassu, Grigor, Iunian, Ion Michalache, Aurel Dobrescu és Gh. Georgescu-Tulcea román közéleti férfiakkal:

— Tudomást szerezvén arról, hogy Önök a múlt parlamenti ülészak idején szerzett jogaik alapján résztvenni óhajának a szenátus munkáiban, sietek tudomásukra hozni, hogy ez a következő törvényes feltételekhez van kötve: 1. A törvényben előírt for-

ma szerinti eskütétel. 2. A törvényesen előírt formaruha használata. Ellenkező esetben a szenátus új szabályzata, melyet a keddi gyűlés elé terjesztnek, a mandátum elvesztését írja elő. Mint a nyilvánosság előtt már kétszer is kifejezésre juttattam, az én óhajom az, hogy az Önök közreműködése hozza meg mindazt, amit az Önök hazafiasságától, tekintélyétől és tapasztalataiktól várni lehet. Fogadják megkülönböztetett tiszteletemet, Iorga Nicolae elnök.

Strang Moszkvába utazott

London. (Rador.) William Strang elutazott Londonból Moszkvába. Elutazása előtt megbeszélést folytatott Halifax lord külügyminiszterrel, majd az angol külügyminiszter a szovjetnagykövetet fogadta, akivel közölte annak a javaslatnak a szövegét, amelyet Strang visz magával Moszkvába.

A Reuter iroda jelenti, hogy a moszkvai angol nagykövet és Strang, az angol kormány Moszkvába küldött megbízottja szerdán kezdik meg tárgyalásaikat a szovjet illetékes köreivel. Strang több javaslatot vitt magával és a szerződés megkötése körül támadt ellentéteket ezek segítségével igyekeznek áthidalni. Strang Londonba való visszatérésének időpontját a szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalások menetétől teszi függővé. Illetékes körökben remélik, hogy a tárgyalások kielégítő mederben haladnak a megegyezés felé.

Strang szerdán adja át Moszkvában a szovjetkormány magatartását leszerelni célzó angol-

francia javaslatot. Ugy hirdik, hogy Strang egyben felhívja a moszkvai kormányt, közölje világosan politikáját és kívánságait.

Berlinből jelentik: Strang William, az angol kormány Moszkvába küldött megbízottja, aki repülőgépen teszi meg az utat Varsóig, hétfő délután 4 órakor Berlinbe érkezett. A repülőtéren a berlini angol nagykövet fogadta Strangot, aki rövid idő múlva folytatta útját.

Londonból jelentik: Maisky Szovjetország londoni nagykövete hétfőn délelőtt hosszabb kihallgatáson jelent meg Halifax lord angol külügyminiszternél, Maisky kedden Chamberlain miniszterelnöknel tesz látogatást.

Londonból jelentik: Strang William, az angol kormány Moszkvába küldött szakértője Varsóig repülőgépen teszi meg az utat, a lengyel fővárosból pedig vonaton folytatja útját. Strang szerdán érkezik Moszkvába.

A balti államok német segítséggel megerősítik határaikat

A balti államok Németországgal egyetértésben úgy vélik, hogy a Szovjetunio háboru eseién nem tartaná tiszteletben a balti-államok semlegességét és átlépné a balti-államok határát, ezért a balti-államok német katonai segítséggel megerősítik a Szovjetunio felé eső határaikat. Az erősítési munkálatokat rövidesen megkezdik. A balti-államoknak

ezt az elhatározását Németországban nagy meglepéssel veszik tudomásul. Német politikai körökben valószínűnek tartják, hogy a három balti állam katonai vonatkozásban is szorosan együtt fog működni Németországgal és a tengelyállamok mellé, tengelyének tekinthetők.

HALIFAX:

Chamberlain nem akar visszatérni eredeti politikai elgondolásához

A balti államok a szovjet ellen fordultak

Londonból jelentik: Lord Halifax angol külügyminiszter a felsőház mai ülésén kijelentette, hogy nem felel meg a valóságnak a közvéleménynek az a feltevése, hogy Chamberlain vissza akar térni eredeti politikai elgondolásához. Ezzel szemben az angol kormány továbbra is hangsúlyozza, hogy minden józan igény Anglia részéről megértéssel találkozhat. A Daily Mail hétfői számában cikk jelent meg, amely ugyancsak kihangsúlyozza az angol kormányt az a külpolitikai felfogását, hogy nem a háboru után, hanem a háboru előtt akar békéről tárgyalni ellenfeleivel. Anglia nem akarja bekeríteni Németországot, hanem jóindulattal szándékkal viseltetik a német birodalommal szemben.

Londonból jelentik: A lordok házában lord Halifax angol külügyminiszter hétfőn délután nagyszabású beszédet mondott. Az angol külügyminiszter többek között az alábbiakat mondotta:

— Az orosz tárgyalások ügyében szereplő elvi kérdésekre térek ki, miután azokat már nyilvánosságra hozta az angol kormány. Reméljük, hogy a rövidesen meginduló tárgyalások, amelyeket William Strang vezet, aki szerdán érkezik Moszkvába, eredménnyel járnak.

— Az erószak. — folytatta Halifax lord — az igazság és a rend eltiprását célozza. Anglia nem engedheti meg a jövőben az erószakot és a pusztítást. Anglia ezennel az erószakra erószakkal felel. Szemelgettünk a gyarmati probléma nehézségeit is, mert tudjuk, hogy a gyarmati kérdés nem csupán területi igény.

— Különösen nagy türelmet, önmegtartóztatást igényel Danzig kérdése is — hangsúlyozta az angol külügyminiszter. — A szabadváros körül támadt bonyodalmak a legveszedelmesebb következményekkel járhatnak. Lengyelország biztosítékot kapott fölünk határai sérthetlenségére. Anglia szívesen venné, ha Danzig kérdését békés tárgyalások után el lehetne és el kellene intézni, de nem alkalmazhatunk nyomást ebben a tekintetben. Amennyiben azonban Lengyelor-

szág függetlenségét veszély fenyegetné, úgy menthetlenül általános tűzvész törne ki, mert Anglia azonnal Lengyelország segítségére sietne. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy Anglia most sokkal erősebb és egységesebb, mint 1914-ben volt. Mi — jelentette ki Halifax lord — teljes egészében teljesítjük vállalt kötelezettségeinket, de ezek a kötelezettségvállalások csak akkor kerülnek végrehajtásra, ha valahol megzavarják az általános békét.

— Politikánk második pontja. — folytatta az angol államférfi — hogy abban az esetben, ha nem történik kísérlet az erószakra, akkor tárgyalások után folytassuk az ellentétek elrendezését. És azok, akik most még más állásokon elhúzódnak, majd meggyőződhetnek, hogy mennival helyesebb, ha a veszedelmes erószak helyett a békés megoldást választják — fejezte be beszédét az angol külügyminiszter.

Londonból jelentik: Az angol alsóház hétfői ülésén több felszólalónak válaszul Chamberlain angol miniszterelnök az angol-szovjet szerződéssel kapcsolatban kijelentette, hogy azzal kapcsolatban egyelőre nincs más mondanivalója, minthogy Strang William elutazott Moszkvába.

Walton képviselő: Tudja-e a miniszterelnök ur, hogy az ország közvéleménye bizalmatlan a kormány iránt, mert kérdéses, hogy nem-e azért halogatiák a szerződés megkötését, mert az angol kormány vissza akar siklani a müncheni politikához?

Chamberlain a képviselő felszólalására felháborodottan felugrott helyéről és éles hangon jelentette ki: — A képviselő ur gyanúsítása igen sértő. A szerződés megkötésének elhúzódnása nem az angol kormány hibája — hangsúlyozta a kormányelnök.

Ijabb Henderson: Nem vezetne-e eredményre, ha az angol kormány világértékeket hívna össze? Chamberlain: A világértékeket csak abban az esetben vezethetne eredményre, ha az azon résztvevők öszlén óhajtának a békés megegyezést.

Nagy figyelmet szentelnek a francia lapok a balti-

államok magatartásának. A hangadó lapok egybehangzóan megállapítják, hogy a balti-államok körében a hangulat egyre jobban a Szovjetunio ellen fordul. A Petit Parisien ezeket írja:

— A balti-államok Moszkvával szemben a legteljesebb semlegesség álláspontjára helyezkednek. A balti sajtó, amely eddig állandóan a Szovjetunióval való barátságos együttélést hangsúlyozta ki egyszerre politikát változtatott és védekezni kíván a „szovjetimperializmus” ellen. Birálya továbbá az angol-francia védelmi front kezdeményező lépéseit is. Az Oeuvre szerint a Wilhelmstrassen legutóbb kijelentették, hogy a balti-államokkal folytatott tárgyalások igen kielégítő eredményűek. Hitler kancellár és Ribbentrop külügyminiszter tárgyalásokat folytattak a balti-államok külügyminisztereivel és ezeknek a tárgyalásoknak az eredménye valóban megnyugtató. Illetékes balti kormányférfiak kijelentették ugyanis, hogy a balti-államok közül egyik sem fogja elfogadni a Szovjetunio segítségét és nem lépnek semmiféle összeköttetésbe.

Munch dán külügyminiszter kijelentette a Times munkatársának, hogy Dániának Németországgal kötött védőszövetsége a dán külpolitika értékes záloga és biztosítéka a dán semlegességi politikának. Ennek a szerződésnek a birtokában Dániát nem igen érdekli, hogy mi minden történik a nemzetközi politikában, mert szigorúan kitart semlegessége mellett. Végül kijelentette, hogy az európai háboru elkerülésének lehetőségét nem tartja lehetetlennek.

Amerika héliumot szállít Lengyelországnak

Washington. (Rador.) Az export bizottság felhatalmazást kapott a külügyminiszteriumtól, hogy 75 ezer köbméter héliumgázt szállíthasson Lengyelország részére. A Pat ügynökség ez alkalomból emlékeztet arra, hogy az Egyesült Államok Németország számára megtagadták a hélium kivitelét.

Három szlovák pilóta gépekkel együtt Lengyelországba szökött

Varsó. Varsó közelében, a déblini repülőtéren három szlovák katonai repülőgép szállt le. A gépekben elhelyezkedett szlovák katonák kijelentették a lengyel hatóságoknak, hogy gépeikkel együtt megszöktek Szlovákiából és a repülőgépeket a lengyel hadsereg részére ajánlották fel.

Anglia Geniben előterjeszti Palesztina felosztását

London. Chamberlain angol miniszterelnök hét főn délelőtt megbeszélést folytatott Mac Donald gyarmatiügyi miniszterrel, aki Genfben utazik, hogy előterjeszse az angol javaslatot Palesztina felosztására vonatkozólag.

Repülőgép hozza Európába az angol királylátogatás filmjét

Newyorkból jelentik: A „Clipper Par 21”-es típusú óriás-repülőgép, amely a „Jankee Clipper” mása, vasárnap reggel Washingtonból Európa felé indult. A gép, amelyen 17 főnyi személyzet utazik, magával viszi az angol királyi pár amerikai látogatásáról készült első film-journalt.

Alli-ólag merényletet kíséreltek meg Lutze rohamosztagos vezető ellen

Berlin. Lutze, a német rohamosztagosok vezetője ellen állítólag merényletet kíséreltek el. A külföldi lapoknak ezt a híradását a német sajtó erőyesen cáfolja. A külföldi lapok azt is tudni vélik, hogy Danzigban, más lapvélemények szerint Memelben egy Glück Herman nevű ember követte el a merényletet, amely nem sikerült.

Háromszáz millió fontos per a palesztinai kormány ellen

Londonból jelentik: A londoni polgári bíróság előtt feltűnésteltő per folyik, amelyet Mohamed Selim herceg, az 1937-ben elhunyt Abdül Hamid szultán fia indított. A per a palesztinai kormány ellen folyik olyan földek elajánlásáért, amelyek az elhunyt tulajdonos képeztek és azok értéke meghaladja a 300 millió font-sterlinget.

Az óriási területet amely körülbelül Palesztina egyharmadát teszi ki 1908-ban sajátították ki a törökök, amikor a szultánt detronizálták. Később a földek a palesztinai kormány birtokába mentek át.

A per már nyolc esztendeje folyik és a jaffai bíróság döntésével ellenében a tábla annak idején a földeket a palesztinai kormány jogos tulajdonának mondta ki. A tábla ítélete ellen az örökösök által beadott fellebbezés foglalkoztatja most a legfelsőbb bíróságot.